TOKMANNI

Q4

1.1.–31.12.2021

Tilinpäätöstiedote

Tokmannin tilinpäätöstiedote 2021

Kokonaisuutena vahva vuosi 2021 – kustannusnousut rasittivat viimeistä neljännestä

KESKEISTÄ NELJÄNNELTÄ VUOSINELJÄNNEKSELTÄ 2021

- Liikevaihto kasvoi 2,3 % (14,6 %) 334,1 milj. euroon (326,5)
- Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihto laski 0,3 % (13,4 %)
- Vertailukelpoinen myyntikate oli 120,8 milj. euroa (119,8) ja vertailukelpoinen myyntikatemarginaali oli 36,2 % (36,7 %)
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 40,5 milj. euroa (44,8), 12,1 % liikevaihdosta (13,7 %)
- Liiketoiminnan rahavirta oli 71,6 milj. euroa (89,6)
- Laimennettu osakekohtainen tulos oli 0,52 euroa (0,57)

KESKEISTÄ KATSAUSKAUDELTA TAMMI-JOULUKUU 2021

- Liikevaihto kasvoi 6,4 % (13,6 %) 1 141,8 milj. euroon (1 073,2)
- Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihto kasvoi 4,8 % (12,3 %)
- Vertailukelpoinen myyntikate oli 396,4 milj. euroa (371,1) ja vertailukelpoinen myyntikatemarginaali oli 34,7 % (34,6 %)
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 105,7 milj. euroa (99,7), 9,3 % liikevaihdosta (9,3 %)
- Liiketoiminnan rahavirta oli 126,8 milj. euroa (151,1)
- Laimennettu osakekohtainen tulos oli 1,33 euroa (1,20)

Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä sekä IFRS 16 -vuokrasopimusten kirjausten oikaisuja. Oikaisun vaikutus kauden 1–12/2020 tulokseen on -0,4 milj. euroa ja omaan pääomaan -1,0 milj. euroa. Tulosvaikutus kohdistuu kauteen 10–12/2020 ja vaikutus taseen osalta koskee koko vuotta 2020.

OSINKOEHDOTUS

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,96 euroa osakkeelta.

TOKMANNIN NÄKYMÄT VUODELLE 2022

Vuodelle 2022 Tokmanni ennustaa liikevaihdon ja euromääräisen vertailukelpoisen liikevoiton kasvavan. Ennusteeseen liittyy epävarmuustekijöitä koronapandemian kehittymisen ja sen aiheuttamien vaikutusten johdosta.

TOKMANNIN TOIMITUSJOHTAJA MIKA RAUTIAINEN:
Haasteellinen Q4, vahva vuosi 2021

Viimeisen neljänneksen liikevaihto kasvoi vahvoja vertailulukuja vastaan 2,3 % (14,6 %) ja oli 334,1 milj. euroa (326,5). Myynnin kasvu oli kohtuullinen ottaen huomioon, että pandemiaan liittyvä yleinen viestintä ja rajoitukset vaikuttivat selvästi Tokmannin asiakkaiden käyttäytymiseen. Verkkokauppamme myynti kasvoi 44,4 % muun muassa erittäin onnistuneen Black Friday -kampanjan vauhdittamana. Koko vuoden liikevaihto kasvoi vahvasti 6,4 % (13,6 %) ja oli 1 141,8 milj. euroa (1 073,2). Verkkokaupan koko vuoden kasvu oli 58,7 %.

Vertailukelpoinen myyntikatemarginaali oli viimeisellä neljänneksellä 36,2 %, mikä oli matalampi kuin edellisvuonna (36,7 %). Matalampaan myyntikatemarginaaliin vaikuttivat kanta-asiakkaillemme tarjotut edut sekä pidättäytyminen laajamittaisista myyntihintojen nostoista. Asiakkaat ovat ottaneet viime elokuussa lanseeratun Tokmanni Klubin hienosti vastaan. Tokmanni Klubiin on liittynyt jo yli 0,8 miljoonaa asiakasta.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä lähes kaikki liiketoimintaan liittyvät kustannukset nousivat. Kiinteistökulut, erityisesti sähkö, nousivat selvästi kvartaalin aikana. Henkilökuluissa näkyi sairauspoissaolojen kasvu. Kasvaneisiin markkinointikuluihin vaikutti erityisesti Tokmanni Klubin lanseeraus. Neljänneksen vertailukelpoinen liikevoitto laski ollen 40,5 (44,8) miljoonaa euroa. Vuoden 2021 vertailukelpoinen liikevoitto oli 105,7 (99,7) miljoonaa euroa.

Tokmannin uuteen strategiaan liittyvät toimenpiteet etenevät suunnitellusti. Olemme kasvattaneet tuotteidemme lukumäärää, lanseeranneet kanta-asiakasohjelman ja hankkineet suuremman kokoluokan myymälän. Strategiahankkeiden käynnistämiseen on liittynyt merkittäviä alkuvaiheen panostuksia. Tokmannin strategiassa määritetyt kasvuhankkeet etenevät kuitenkin suunnitelmiemme mukaisesti.

Lämmin kiitos asiakkaillemme luottamuksesta Tokmannia kohtaan näinä poikkeuksellisina aikoina. Me tokmannilaiset olemme valmistautuneet palvelemaan asiakkaitamme myös alkavalla kevätkaudella. Tuotteidemme saatavuus on varmistettu, kevätkauden uutuustuotteemme on hankittu ja halpa hintatasomme on varmistettu.

Suuret kiitokset tokmannilaisille hyvästä työstä vuonna 2021, ja tsemppiä alkavaan kevätkauteen.

KORONAVIRUKSEN VAIKUTUKSET TOKMANNIN LIIKETOIMINTAAN

Vuoden 2020 puolella alkanut koronapandemia ja sen tuomat muutokset vaikuttivat edelleen kaupan alaan vuonna 2021. Erityisesti omikron-virusmuunnoksen leviämisen estämiseen liittyvät rajoitukset loppuvuonna 2021 vaikuttivat selvästi asiakaskäyttäytymiseen. Vuoden 2021 viimeisen neljänneksen vertailukelpoisten myymälöiden asiakasmäärä laski 2,9 %. Korona-ajalle tyypilliseen tapaan asiointikäynnillä ostettiin kerralla aikaisempaa enemmän. Neljännen neljänneksen vertailukelpoisten myymälöiden keskiostos kasvoi 2,6 % edellisvuoteen verrattuna ja oli 22,30 euroa. Vuonna 2021 vertailukelpoisten myymälöiden asiakasmäärä laski 0,8 % ja vertailukelpoisten myymälöiden keskiostos kasvoi 5,6 % edellisvuoteen verrattuna ja oli 20,88 euroa.

Tokmannin vuonna 2020 perustama koronatyöryhmä jatkaa ja seuraa edelleen aktiivisesti COVID-19-tilannetta, sillä pandemian tuomat rajoitukset vaihtelevat nopeasti. Liikematkustusta on edelleen rajoitettu, ja Tokmanni on pyrkinyt varmistamaan työntekijöidensä turvallisuuden varastoillaan, myymälöissään ja toimistollaan. Rajoitusten kiristyessä Tokmanni on vahvasti suositellut etätyötä kaikille työntekijöilleen, joille etätyöskentely on mahdollista. Tokmanni on tukenut johtajiensa ja työntekijöidensä sopeutumista etätyöskentelyyn COVID-19-pandemian aikana, ja etätyön tekeminen on ollut sujuvaa. Rajoitusten niin salliessa Tokmannin toimistolla on käytössä niin sanottu hybrideityömalli, jossa osan viikosta voi tehdä etänä ja osan toimistolla.

Tokmannin kannalta logistiikkakeskuksen ja toimitusketjun toimintavarmuus ovat kriittisiä. Tokmanni on varautunut pandemian mahdollisesti aiheuttamiin uusiin häiriöihin, ja turvallisuustoimet olivat edelleen laajasti käytössä vuoden 2021 aikana. Kesän ja joulun sesonkituotteet saapuivat edellisvuotta aikaisemmin Suomeen, jotta tuotteiden saatavuus pystyttiin varmistamaan. Toimitusketjun sopimukset ja prosessit mahdollistivat myymälöiden hyvän hyllysaatavuuden.

Tokmannin likviditeettiasema on hyvä. Yhtiön rahavarat sekä nostamattomat luottolimiitit olivat joulukuun 2021 lopussa yhteensä 197,3 miljoonaa euroa (31.12.2020: 137,1). Tokmanni sopi 11.2.2021 rahoituksen uudelleen järjestämisestä. Yhtiön uudella helmikuussa 2026 erääntyvällä 100 milj. euron lainalla maksettiin aikaisempi vastaava laina pois. Rahoitusjärjestelyssä lisäksi sovittiin viiden vuoden mittaisesta 50 milj. euron luottolimiitistä. Edellä mainittujen lisäksi rahoitussopimus sisältää mahdollisuuden nostaa tarvittaessa 50 milj. euron lisälaina portaittain. Lisälainamahdollisuus on voimassa kolme vuotta, ja siihen liittyy ehdollinen optio jatkaa lainaa kahdella lisävuodella vuosi kerrallaan.

Lopullisia koronapandemian vaikutuksia Tokmanniin ja sen asiakkaisiin on vielä tässä vaiheessa mahdotonta arvioida. Uudet COVID-19-virusmuunnokset saattavat heikentää tilannetta entisestään ja johtaa taloudellisen toiminnan lisärajoituksiin. Tämä puolestaan voi johtaa asiakaskäyttäytymisen ja -kysynnän muutoksiin.

Avainluvut	10-12/ 2021	10-12/ 2020	Muutos %	1-12/ 2021	1-12/ 2020	Muutos %	
Liikevaihto, milj. euroa	334,1	326,5	2,3 %	1 141,8	1 073,2	6,4 %	
Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	-0,3	13,4		4,8	12,3		
Asiakasmäärän muutos %	-0,1	2,2		0,8	3,2		
Myyntikate, milj. euroa	121,1	119,2	1,6 %	397,8	370,5	7,4 %	***
Myyntikatemarginaali, %	36,2	36,5		34,8	34,5		***
Vertailukelpoinen myyntikate, milj. euroa	120,8	119,8	0,9 %	396,4	371,1	6,8 %	***
Vertailukelpoinen myyntikatemarginaali, %	36,2	36,7		34,7	34,6		***
Liiketoiminnan kulut	-63,8	-60,1	6,2 %	-226,9	-211,5	7,3 %	
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	-63,9	-60,1	6,4 %	-227,6	-210,9	7,9 %	
Käyttökate, milj. euroa	58,4	60,4	-3,3 %	174,5	163,1	7,0 %	***
Käyttökatemarginaali, %	17,5	18,5		15,3	15,2		***
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	58,1	61,1	-4,9 %	172,5	164,4	4,9 %	***
Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali, %	17,4	18,7		15,1	15,3		***
Liikevoitto, milj. euroa	40,9	44,2	-7,6 %	107,7	98,5	9,4 %	***
Liikevoittomarginaali, %	12,2	13,5		9,4	9,2		***
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	40,5	44,8	-9,6 %	105,7	99,7	6,0 %	***
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	12,1	13,7		9,3	9,3		***
Nettorahoituskulut, milj. euroa	-2,5	-2,5	-0,7 %	-10,1	-10,0	1,0 %	
Nettoinvestoinnit, milj. euroa *	6,9	4,6	51,0 %	21,7	12,8	69,5 %	
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate **	1,8	2,0		1,8	2,0		
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	71,6	89,6		126,8	151,1		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,5	7,3		17,1	16,2		
Sijoitetun pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	18,0	16,2		18,0	16,2		***
Oman pääoman tuotto, %	13,3	16,8		33,8	35,5		***
Oman pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	37,9	37,3		37,9	37,3		***
Omavaraisuus, %	30,0	27,8		30,0	27,8		***
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	58 732	58 811		58 731	58 825		
Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 781	58 845		58 776	58 850		
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,52	0,57		1,33	1,20		***
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,52	0,57		1,33	1,20		***
Henkilöstö kauden lopussa	4 105	4 056		4 105	4 056		
Henkilöstö keskimäärin	4 102	4 057		4 132	3 873		

* Nettoinvestoinnit ilman pitkäaikaisia saamisia muilta
** Rullaava 12 kk vertailukelpoinen käyttökate
*** Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä sekä IFRS 16 -vuokrasopimusten kirjausten oikaisuja. Oikaisujen vaikutus kauden 1–12/2020 materiaaleihin ja palveluihin on - 0,5 milj. euroa, tuloveroihin 0,1 milj. euroa ja tulokseen täten -0,4 milj. euroa. Vaikutus omaan pääomaan on -1,0 milj. euroa. Tulosvaikutus kohdistuu kauteen 10–12/2020 ja vaikutus koskee taseen osalta koko vuotta 2020. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöstiedotteen sivuilta 25–29.

Vertailtavuuteen vaikuttavat oikaisut

Tokmanni raportoi käyttökatetta ja liikevoittoa avainlukuinaan ja tekee oikaisuja, jotka parantavat vertailtavuutta sekä antavat paremman kuvan yhtiön toiminnallisesta tuloksesta. Käyttökate ei ole IFRS-tunnusluku ja se kuvaa liikevoittoa ennen poistoja. Vertailukelpoinen käyttökate ja liikevoitto kuvaavat tunnuslukuja, joista on poistettu Tokmannin johdon poikkeuksellisiksi ja kertaluontoisiksi katsomat erät sisältäen muutokset sähköjohdannaissopimusten ja valuuttajohdannaisten käyvissä arvoissa, jotka Tokmanni oikaisee, koska ne ovat Tokmannin avoimiin rahavirran suojautumispositioihin liittyviä realisoitumattomia voittoja ja tappioita, eivätkä ne siten liity Tokmannin toiminnalliseen tulokseen katsauskausilla.

Tokmannin johto käyttää vertailukelpoista käyttökate- ja liikevoittomarginaalia keskeisinä tunnuslukuina Tokmannin liiketoiminnallisen tuloksen kehittymisen arvioimiseksi.

Vertailtavuuteen vaikuttavat oikaisut					
Milj. euroa	10-12/ 2021	10-12/ 2020	1-12/ 2021	1-12/ 2020	
Myyntikate	**121,1**	**119,2**	**397,8**	**370,5**	*
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	-0,2	0,6	-1,4	0,7	
Vertailukelpoinen myyntikate	**120,8**	**119,8**	**396,4**	**371,1**	*
Liiketoiminnan kulut	**-63,8**	**-60,1**	**-226,9**	**-211,5**	
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	-0,1	0,0	-0,6	0,6	
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	**-63,9**	**-60,1**	**-227,6**	**-210,9**	
Käyttökate	**58,4**	**60,4**	**174,5**	**163,1**	*
Liikevoitto	**40,9**	**44,2**	**107,7**	**98,5**	*
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	-0,2	0,6	-1,4	0,7	
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	-0,1	0,0	-0,6	0,6	
Vertailukelpoinen käyttökate	**58,1**	**61,1**	**172,5**	**164,4**	*
Vertailukelpoinen liikevoitto	**40,5**	**44,8**	**105,7**	**99,7**	*

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä. Oikaisun vaikutus kauden 1–12/2020 materiaaleihin ja palveluihin on -0,5 milj. euroa. Tulosvaikutus kohdistuu kauteen 10–12/2020.

TOKMANNIN LIIKETOIMINTA

Tokmanni on Suomen suurin valtakunnallinen halpakauppaketju. Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 myymälää ympäri Suomea ja verkkokauppa. Tokmanni on asiakaslähtöinen halpakauppaketju, jonka kilpailuetuja ovat halvat hinnat, mielenkiintoinen tuotevalikoima, palvelualtis ja motivoitunut henkilökunta, verkkokaupan ja valtakunnallisen myymäläverkoston yhdistäminen sekä tehokas ja ketterä liiketoimintamalli. Tokmanni tähtää vakaaseen ja kannattavaan pitkän aikavälin kasvuun.

Tokmannin valikoima koostuu omien tuote- ja yksinoikeusmerkkien tuotteiden ohella merkittömistä ja johtavien kotimaisten ja kansainvälisten tuotemerkkien tuotteista. Tokmannilla on laaja valikoima hinta-laatusuhteeltaan mainioita tuotteita muun muassa seuraavissa tuotekategorioissa: kodin puhdistus ja siivous, henkilökohtainen hygienia, työkalut ja sähkötarvikkeet, koti ja sisustus, piha, parveke ja puutarha, vapaa-aika, kodintekniikka, pukeutuminen ja elintarvikkeet.

LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ JA MARKKINAKEHITYS

Kilpailukenttä

Tokmanni on Suomen suurin halpakauppaketju ja maan halpakaupan markkinajohtaja. Halpakauppamarkkinassa Tokmanni kilpailee useiden pienempien paikallisten yritysten sekä kansainvälisten halpakauppaketjujen kanssa. Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 myymälää. Halpojen hintojen lisäksi Tokmanni panostaa mielenkiintoiseen ja laajaan tuotevalikoimaan, asioinnin helppouteen, asiakaskokemukseen, henkilöstönsä hyvinvointiin, vastuullisuuteen sekä toimintansa tehokkuuteen.

Tokmanni tarjoaa asiakkailleen laajan valikoiman sekä käyttö- että päivittäistavaroita. Tämän seurauksena Tokmannin kohdemarkkinat ovat pirstaloituneet. Päivittäistavaroihin luetaan ruoka, juomat, teknokemian tuotteet, kodin paperit, tupakkatuotteet, lehdet ja päivittäiskosmetiikka.

Hypermarketeilla on laaja tuotevalikoima tuoreista elintarvikkeista käyttötavaroihin. Ne sijaitsevat pääasiassa suurimpien kaupunkien lähiöissä ja hyötyvät tuoreruokatarjonnan tuomista, usein toistuvista asiakaskäynneistä. Myös Tokmannilla on laaja valikoima käyttötavaroita. Tokmannin halvat hinnat, mielenkiintoinen ja hypermarketeista erottuva tuotevalikoima sekä myymälässä asioinnin helppous antavat sille kilpailuetua hypermarketteihin nähden.

Erikoishalpakaupat, joilla on edulliset hinnat ja vahva omien tuotemerkkien valikoima, tarjoavat perusteellisen tuotevalikoiman yksittäisissä tuoteryhmissä, kuten urheilutuotteissa tai kodin elektroniikassa. Tokmannin ensisijaisia kilpailuetuja erikoishalpakauppoihin nähden ovat halvempi hintataso, valtakunnallinen myymäläverkosto ja huomattavasti laajempi tuotevalikoima muiden tuoteryhmien tuotteita. Tokmannilta asiakkaat voivat hankkia tarvitsemiaan tuotteita useammasta eri tuoteryhmästä yhdellä asiointikerralla.

Viimeisten vuosien aikana kansainvälisten verkkokauppojen merkitys on kasvanut myös Suomessa. Etenkin pukeutumisen ja kodin elektroniikan tuoteryhmissä kilpailu on kiristynyt, ja verkkokaupan odotetaan tulevien vuosien aikana kasvavan edelleen. Tokmanni kehittää jatkuvasti digitaalisia palvelujaan vastatakseen kuluttajien muuttuneisiin tarpeisiin ja kehittääkseen kokonaisvaltaista asiointikokemusta. Tokmannin kilpailuetuja muihin verkkokauppoihin nähden ovat tuotteiden halvat hinnat, mielenkiintoinen ja laaja tuotevalikoima, nopea toimitus sekä maanlaajuinen myymäläverkosto. Tokmanni on yhdistänyt kivijalkakaupan ja verkkokaupan toiminnot siten, että tuotteiden etsiminen, ostaminen, noutaminen ja palauttaminen on tehty asiakkaille helpoksi. Niin ikään Tokmanni pyrkii varmistamaan turvallisuuden ja toiminnan nopeuden.

Markkinakehitys

Käynnissä on kaupan alan rakennemuutos ja digitaalinen murros. Kotimaisen ja ulkomaisen kilpailun kiristyminen jatkuu niin kivijalassa kuin verkossakin. Tokmannin näkemyksen mukaan yritysten yhdistyminen isommiksi toimijoiksi todennäköisesti jatkuu Euroopan halpakauppamarkkinoilla. Verkkokaupan lisäksi halpakauppa on yksi nopeimmin kasvavista vähittäiskaupan segmenteistä. Paras kilpailuasema on yrityksillä, joiden vahva verkkokauppaosaaminen yhdistyy kattavaan kivijalkamyymälöiden verkostoon. Muuttuva markkinatilanne ja kiristyvä kilpailu luovat tarvetta toimintojen tehostamiseen ja kustannustehokkuuteen. Verkkokaupan, monikanavaisen palvelun ja kansainvälisen kilpailun myötä kaupan alan yrityksissä on alettu kiinnittää entistäkin enemmän huomiota asiakastyytyväisyyteen ja -palveluun.

Tokmanni seuraa markkinakehitystä ja kilpailutilannetta jatkuvasti ja kehittää omaa liiketoimintaansa aktiivisesti kilpailuetujensa ylläpitämiseksi. Tokmanni on määrittänyt kilpailueduikseen halvat hinnat, mielenkiintoisen tuotevalikoiman, palvelualttiin ja motivoituneen henkilökunnan, verkkokaupan ja valtakunnallisen myymäläverkoston yhdistelmän sekä tehokkaan ja ketterän liiketoimintamallin.

Päivittäistavarakauppa ry:n (PTY, www.pty.fi) tilaston mukaan käyttötavaramarkkina Suomessa kasvoi 4,3 % vuoden 2021 viimeisellä vuosineljänneksellä, ja etenkin pukeutumisen tuotteiden kehitys oli hyvä. Tavaratalo- ja hypermarketketjujen liikevaihto kasvoi 3,0 %. Tokmannin liikevaihto kasvoi 2,3 %.

PTY:n mukaan koko vuoden 2021 aikana käyttötavaramarkkina kasvoi 5,8 %, ja etenkin pukeutumisen ja kodin sekä vapaa-ajan tuotteiden kysyntä oli hyvä. Tavaratalo- ja hypermarketketjujen liikevaihto kasvoi 4,9 %. Tokmannin liikevaihto kasvoi 6,4 %.

PTY:n jäsenyritysten tavaratalo- ja hypermarketketjut ovat K-Citymarket, Prisma, Sokos, Stockmann, Tokmanni ja Minimani. On tärkeää huomioida, että PTY:n tilasto ei kata täysin Tokmannille olennaista markkinaa.

MYYMÄLÄVERKOSTON KEHITTÄMINEN

Myymäläverkoston laajentaminen on yksi Tokmannin liikevaihdon ja tuloksen kehittämisen keinoista. Tokmannin uusien myymälöiden perustamis- ja käynnistysprosessi on hioutunut tehokkaaksi. Tokmannin tavoitteena on kasvattaa myymäläverkostonsa yli 220 myymälään Suomessa vuoden 2025 loppuun mennessä, mikä tarkoittaa vuosittain noin kuutta uutta myymälää. Tokmanni kasvatti vuoden 2021 aikana myyntipinta-alaansa noin 20 000 neliömetrillä. Tokmannin myymälöiden myyntipinta-ala oli vuoden 2021 lopussa noin 487 000 neliömetriä (31.12.2020: 467 000).

Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 myymälää (31.12.2020: 192). Vuoden 2021 aikana Tokmanni avasi uudet myymälät Helsingin Kannelmäen kauppakeskus Kaaressa, Iitin Kausalassa ja Kittilässä, muutti entistä parempiin liiketiloihin Jyväskylän ydinkeskustan Kauppakeskus Forum Jyväskylässä, Lahden ydinkeskustan kauppakeskus Triossa ja Leppävirralla, sulki myymälänsä Torniossa sekä osti TEX-kauppaketjun myymälät Kemistä ja Torniosta.

Uusien myymälöiden lisäksi vuoden 2021 aikana Tokmanni teki täysuudistukset uusimman konseptinsa mukaisesti seitsemässä myymälässään ja puutarhauudistukset 12 myymälässään eri puolilla Suomea. Lisäksi jatkossa uudistetaan vuosittain noin 10 vanhaa myymälää kyseisen konseptin mukaisesti. Uusissa ja uudistetuissa myymälöissä panostetaan muun muassa tilojen houkuttelevuuteen sekä entistä parempaan tilanhallintaan ja selkeämpiin esillepanoihin.

Lisätietoa Tokmannin myymälöistä löytyy yrityksen internetsivuilta kohdista Uudet myymälät, https://ir.tokmanni.fi/fi/sijoittajat/tokmanni-sijoituskohteena/uudet-myymalat, ja Uutiset ja media, https://ir.tokmanni.fi/fi/uutiset-ja-media.

Tokmannin määritelmän mukaan myymälää pidetään uutena tai uudelleensijoitettuna myymälänä avaamisvuotena ja sitä seuraavana kalenterivuotena. Keskimäärin uusi myymälä on kannattava noin 12 kuukauden jälkeen ja saavuttaa myymälän normaalitason noin 24 kuukauden sisällä.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Kausiluonteisuus

Tokmannin liiketoiminta on kausiluonteista, mikä vaikuttaa merkittävästi Tokmannin liikevaihtoon, liiketoiminnan tulokseen ja rahavirtoihin. Tokmannin liikevaihto, kannattavuus ja rahavirta ovat yleensä matalimmat ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja korkeimmat neljännellä vuosineljänneksellä joulumyynnin ansiosta.

Loka–joulukuun 2021 liikevaihto

Neljännen neljänneksen 2021 liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 2,3 % (14,6 %) ja oli 334,1 milj. euroa (326,5). Myynnin kasvua tuki muun muassa erittäin hyvin onnistunut verkkokaupan Black Friday -kampanja. Kokonaismyynnissä korostui erityisesti pukeutumisen tuotteiden hyvä kysyntä, mutta myös vapaa-ajan ja kodintekniikan tuotteet kävivät hyvin kaupaksi. Tokmannin verkkokaupan osuus kokonaisliikevaihdosta oli 2,0 % (1,4 %), ja verkkokaupan liikevaihto kasvoi 44,4 % (134,2 %) edellisvuoteen verrattuna.

Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihto laski 0,3 % neljännellä neljänneksellä. Vertailukelpoisten myymälöiden asiakasmäärä laski 2,9 % ja kokonaisasiakasmäärän laski 0,1 % edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna. Vertailukelpoisten myymälöiden keskiostos kasvoi 2,6 % ja oli 22,30 euroa (21,73).

Suoran tuonnin osuus myynnistä oli 29,8 % (29,7 %). Tämä jakautuu siten, että 18,3 % (18,6 %) on Tokmannin Shanghain hankintayhtiötä hyödyntäen hankittuja tuotteita ja 11,4 % (11,1 %) on muuta suoraa tuontia. Omien tuotemerkkien, yksinoikeusmerkkien ja merkittömien tuotteiden osuus neljännen neljänneksen myynnistä oli 34,2 % (34,7 %).

Tammi–joulukuun 2021 liikevaihto

Vuoden 2021 liikevaihto kasvoi 6,4 % (13,6 %) ja oli 1 141,8 milj. euroa (1 073,2). Hyvin myyneitä tuoteryhmiä olivat erityisesti piha, parveke ja puutarha, kodintekniikka sekä pukeutuminen. Tokmannin verkkokaupan osuus liikevaihdosta oli 1,8 % (1,2 %) ja se kasvoi 58,7 % (124,1 %) edellisvuoteen verrattuna. Verkkokaupan liikevaihto ylitti ensimmäistä kertaa 20 miljoonan euron rajan.

Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihto kasvoi 4,8 % vuonna 2021. Vertailukelpoisten myymälöiden asiakasmäärä laski 0,8 % ja kokonaisasiakasmäärä kasvoi 0,8 % edellisvuoteen verrattuna. Vertailukelpoisten myymälöiden keskiostos kasvoi 5,6 % ja oli 20,88 euroa (19,77).

Suoran tuonnin osuus myynnistä oli 27,3 % (26,5 %). Tämä jakautuu siten, että 16,8 % (16,5 %) on Tokmannin Shanghain hankintayhtiötä hyödyntäen hankittuja tuotteita ja 10,4 % (10,1 %) on muuta suoraa tuontia. Omien tuotemerkkien, yksinoikeusmerkkien ja merkittömien tuotteiden osuus myynnistä oli 32,5 % (32,0 %).

Loka–joulukuun 2021 kannattavuus

Neljännen neljänneksen 2021 euromääräinen myyntikate kasvoi ollen 121,1 milj. euroa (119,2) ja myyntikatemarginaali oli 36,2 % (36,5 %). Vertailukelpoinen euromääräinen myyntikate oli 120,8 milj. euroa (119,8), mikä vastaa 36,2 %:n vertailukelpoista myyntikatemarginaalia (36,7 %). Matalampaan myyntikatemarginaaliin vaikuttivat kanta-asiakkaille tarjotut edut sekä pidättäytyminen laajamittaisista myyntihintojen nostoista hankintakustannusten nousuista huolimatta. Hyvien yhteistyökumppanuuksien ja -sopimusten avulla Tokmannin rahtikustannukset ovat kuitenkin nousseet markkinahintoja vähemmän ja rahtikapasiteettia on ollut saatavilla. Tokmannin nykyinen ulkomaan rahteja koskeva sopimus on voimassa kevääseen 2023.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat ja olivat 63,8 milj. euroa (60,1), eli 19,1 % liikevaihdosta (18,4 %). Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut olivat 63,9 milj. euroa (60,1), eli 19,1 % liikevaihdosta (18,4 %). Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät henkilöstökulut olivat neljänneksellä 35,7 milj. euroa (34,3), eli 10,7 % liikevaihdosta (10,5 %). Liiketoiminnan kulujen euromääräinen kasvu johtui pääsääntöisesti henkilöstö-, kiinteistö- ja markkinointikulujen kasvusta. Euromääräisiä henkilöstökuluja kasvattivat myyntivolyymin kasvu ja Kaupan alan työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden palkankorotukset 1.4.2021 alkaen 1,3 %:lla. Tämän vaikutus neljänneksen henkilöstökuluihin oli noin 0,4 milj. euroa. Lisäksi koronapandemian takia TyEL-maksuihin annettu alennus poistui käytöstä 31.12.2020. Loka-joulukuussa 2020 TyEL-maksun alennuksen vaikutus Tokmannin henkilöstökuluihin oli noin 0,5 milj. euroa. Myös pandemian aiheuttamat sairauspoissaolot lisäsivät loppuvuoden henkilöstökuluja. Kiinteistökuluja kasvatti yleinen kustannusten nousu sekä erityisesti loppuvuotta kohden voimakkaasti kallistunut sähkön hinta. Markkinointikuluja kasvatti Tokmanni Klubin lanseeraukseen liittyvät markkinointipanostukset.

Käyttökate oli 58,4 milj. euroa (60,4) ja käyttökatemarginaali oli 17,5 % (18,5 %). Vertailukelpoinen käyttökate oli 58,1 milj. euroa (61,1) ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali 17,4 % (18,7 %).

Liikevoitto oli 40,9 milj. euroa (44,2), mikä vastaa 12,2 %:n liikevoittomarginaalia (13,5 %). Vertailukelpoinen liikevoitto laski ollen 40,5 milj. euroa (44,8) ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 12,1 % (13,7 %).

Nettorahoituskulut olivat 2,5 milj. euroa (2,5). Tulos ennen veroja oli 38,4 milj. euroa (41,7). Verot olivat 7,7 milj. euroa (8,3). Tulos oli 30,6 milj. euroa (33,4).

Laimennettu osakekohtainen tulos oli 0,52 euroa (0,57). Sijoitetun pääoman tuotto oli 6,5 % (7,3 %). Oman pääoman tuotto oli 13,3 % (16,8 %).

Tammi–joulukuun 2021 kannattavuus

Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä sekä IFRS 16 -vuokrasopimusten kirjausten oikaisuja. Oikaisun vaikutus kauden 1–12/2020 tulokseen on -0,4 milj. euroa ja omaan pääomaan -1,0 milj. euroa. Tulosvaikutus kohdistuu kauteen 10–12/2020.

Vuoden 2021 myyntikate oli 397,8 milj. euroa (370,5), ja myyntikatemarginaali oli 34,8 % (34,5 %). Vertailukelpoinen myyntikate oli 396,4 milj. euroa (371,1), mikä vastaa 34,7 %:n myyntikatemarginaalia (34,6 %).

Liiketoiminnan kulut olivat 226,9 milj. euroa (211,5), eli 19,9 % liikevaihdosta (19,7 %). Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut olivat 227,6 milj. euroa (210,9), eli 19,9 % liikevaihdosta (19,6 %). Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät henkilöstökulut olivat 132,9 milj. euroa (122,1), eli 11,6 % liikevaihdosta (11,4 %). Henkilöstökulujen euromääräinen kasvu johtui myyntivolyymin kasvusta sekä edellä neljänneksen kohdalla mainituista palkankorotuksista sekä TyEL-alennuksen poistumisesta 1.1.2021 alkaen. Vuonna 2020 TyEL-alennuksen vaikutus henkilöstökuluihin oli 2,2 milj. euroa. Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu johtui pääsääntöisesti kiinteistökulujen kasvusta sekä panostuksista IT-toimintoihin. Kuluja kasvatti myös koronapandemiaan liittyneet turvallisuustoimenpiteet myymälöissä ja varastolla.

Vuonna 2021 henkilökunnalle kvartaaleittain maksettavasta myyntipalkkio-ohjelmasta kirjatut kulut olivat 1,6 milj. euroa (2,2). Konsernin avainhenkilöille suunnatusta vuosiperusteisesta palkkio-ohjelmasta vuodelle 2021 kirjattiin kuluja 1,2 milj. euroa (1,5). Lisäksi Tokmannilla on osakepohjainen kannustinjärjestelmä konsernin avainhenkilöille. Vuonna 2021 osakepalkkiojärjestelmästä kirjatut kulut olivat 0,5 milj. euroa (0,7).

Vuoden 2021 käyttökate oli 174,5 milj. euroa (163,1), ja käyttökatemarginaali oli 15,3 % (15,2 %). Vertailukelpoinen käyttökate oli 172,5 milj. euroa (164,4), ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali oli 15,1 % (15,3 %).

Liikevoitto oli 107,7 milj. euroa (98,5), mikä vastaa 9,4 %:n liikevoittomarginaalia (9,2 %). Vertailukelpoinen liikevoitto oli 105,7 milj. euroa (99,7) ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 9,3 % (9,3 %).

Nettorahoituskulut olivat 10,1 milj. euroa (10,0). Tulos ennen veroja oli 97,6 milj. euroa (88,5). Katsauskauden verot olivat 19,6 milj. euroa (17,7). Vuoden 2021 tulos oli 78,0 milj. euroa (70,8).

Laimennettu osakekohtainen tulos oli 1,33 euroa (1,20). Sijoitetun pääoman tuotto oli 17,1 % (16,2 %). Oman pääoman tuotto oli 33,8 % (35,5 %).

Tase, rahavirta ja rahoitusasema

Kevään 2022 tuotesaatavuuden varmistamiseksi tuotteita otettiin tavanomaista aikaisemmin varastoon. Lisäksi Tokmannin valikoimaa kasvatettiin vuoden 2021 aikana. Näiden tekijöiden seurauksena Tokmannin vaihto-omaisuus kasvoi 263,6 miljoonaan euroon (222,4) joulukuun lopussa.

Konsernin vuoden 2021 neljännen neljänneksen liiketoiminnan rahavirta oli 71,6 milj. euroa (89,6). Kasvaneen vaihto-omaisuuden myötä koko vuoden 2021 rahavirta pieneni edellisvuodesta ollen 126,8 milj. euroa (151,1). Yhtiön rahavarat olivat 81,3 milj. euroa (78,1) vuoden 2021 lopussa.

Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli korollista velkaa yhteensä 395,6 milj. euroa (406,4), josta rahoituslaitos- ja yrityslainoja oli 100,0 milj. euroa (100,0). Loput velat ovat IFRS 16 -standardin perusteella raportoitavia vuokravelkoja.

Tokmanni sopi 11.2.2021 rahoituksen uudelleen järjestämisestä. Yhtiön uudella, helmikuussa 2026 erääntyvällä 100 milj. euron lainalla maksettiin edeltävä laina pois. Lisäksi sovittiin viiden vuoden mittaisesta 50 milj. euron luottolimiitistä. Edellä mainittujen lisäksi rahoitussopimus sisältää mahdollisuuden nostaa tarvittaessa 50 milj. euron lisälaina portaittain. Lisälainamahdollisuus on voimassa kolme vuotta ja siihen liittyy ehdollinen optio jatkaa lainaa kahdella lisävuodella vuosi kerrallaan.

Tokmannin nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (liukuva 12 kk) oli 1,8 vuoden 2021 lopussa (2,0). Tokmannin aikomuksena on säilyttää tehokas pitkän aikavälin pääomarakenne. Yhtiön pitkän aikavälin tavoitteena on, että nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen on alle 3,2.

Tokmannin omavaraisuusaste oli 30,0 % (27,8 %).

Investoinnit

Vuoden 2021 neljännen neljänneksen nettoinvestoinnit olivat 6,9 milj. euroa (4,6). Vuoden 2021 nettoinvestoinnit olivat 21,7 milj. euroa (12,8) sisältäen TEX-myymälöiden hankinnan. Investoinnit kohdistuivat pääosin myymäläverkoston laajentamiseen, kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Vuoden 2021 poistot olivat 66,8 milj. euroa (64,6).

Vuoden 2022 investointien odotetaan olevan noin 18–20 milj. euron tasolla ilman uutta rakennettavaa varastorakennusta.

Uusi varastorakennus

Tokmannin hanke nykyisen logistiikkakeskuksen laajentamisesta eteni vuoden lopulla. Tokmanni sopi maa-alueen vuokraamisesta Mäntsälän kunnan kanssa. Vuokrattava maa-alue sijaitsee Mäntsälässä Kapulin yritysalueella Tokmannin nykyisen hallinto- ja logistiikkakeskuksen välittömässä läheisyydessä.

Vuokrattavalle maa-alueelle rakennetaan uusi, nykyistä logistiikkakeskusta tukeva ja täydentävä varastorakennus. Suuruusluokaltaan noin 55 000 neliömetrin kokoinen varastorakennus korvaa tällä hetkellä nykyisen logistiikkakeskuksen ulkopuolelta vuokratut varastot. Uusi varastorakennus otetaan käyttöön vaiheittain. Ensimmäinen osa otetaan käyttöön kesällä 2023, ja kokonaisuudessaan rakennus valmistuu keväällä 2024. Investoinnin arvioidaan olevan kokonaisuudessaan noin 60 milj. euroa ja jaksottuvan

tasaisesti vuosille 2022–2024. Varastorakennuksen valmistuttua vuonna 2024 se myydään NREPille, josta tulee Tokmannin vuokranantaja 20 vuoden vuokrasopimuksella.

HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Tokmanni osti TEX-kauppaketjuun kuuluvat liiketoiminnat Torniosta ja Kemistä. TEX Tornio ja TEX Kemi olivat vakiintuneita toimijoita alueellaan Meri-Lapissa. Myymälätoiminnot siirtyivät Tokmannin haltuun 1.8.2021, ja myymälät uudistettiin Tokmanneiksi loppuvuonna 2021.

TOKMANNIN PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TOTEUMA

Tokmanni päivitti strategiaansa vuosille 2021–2025 maaliskuussa 2021. Tokmannin tavoitteena on saavuttaa 1,5 miljardin euron liikevaihto ja 150 milj. euron vertailukelpoinen liikevoitto vuoteen 2025 mennessä.

Tokmannin uusi strategiakausi ja siihen liittyvät toimenpiteet etenivät hyvin vuonna 2021.

Tavoite 2021–2025	Toteuma vuonna 2021
Liikevaihto 1,5 miljardia euroa	Vertailukelpoinen liikevaihto 1 141,8 milj. euroa
Yli 220 myymälää Suomessa*	Myymälöitä oli vuoden lopussa yhteensä 196 (192)
Vertailukelpoinen liiketulos 150 milj. euroa	Vertailukelpoinen liiketulos 105,7 milj. euroa
Nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen alle 3,2-kertainen	Nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen 31.12.2021 oli 1,8
Osinko noin 70 % tilikauden nettotuloksesta**	Hallituksen osinkoehdotus vuodelta 2021 yhtiökokoukselle on 72,4 % tilikauden nettotuloksesta

*Tavoitteena on lisätä myymälämäärää vuosittain noin kuudella uudella tai uudelleensijoitetulla myymälällä Suomessa.
** Osingonjakopäätös on aina riippuvainen pääomarakenteesta, taloudellisesta asemasta, yleisistä taloudellisista ja liiketoiminnallisista olosuhteista ja tulevaisuuden näkymistä.

Vuoden 2021 strategiset toimenpiteet

Tokmannin strategian kulmakivet ovat asiakasluottamuksen ja -uskollisuuden kasvattaminen sekä kustannustehokkuus. Keskeisiä toimenpiteitä asiakasluottamuksen ja -uskollisuuden saavuttamiseksi ovat panostukset halpoihin hintoihin, valikoiman laajentamiseen, asioinnin vaivattomuuteen, mielenkiintoiseen asiakaskokemukseen, palvelualttiiseen henkilökuntaan ja vastuullisuuteen.

- **Halvat hinnat**
  Tokmannin tehtävänä on tarjota asiakkailleen halvin mahdollinen hinta tarjoamistaan tuotteista. Tämän vuoksi Tokmanni päätti pitäytyä halvoissa asiakashinnoissa hankintahintojen noususta ja kustannusinflaatiosta huolimatta myös vuoden 2021 aikana.

- **Valikoiman laajentaminen**
  Tokmannin tavoitteena on kaksinkertaistaa tuotevalikoimansa strategiakauden aikana. Tavoitteeseen päästään laajentamalla nykyisiä ylivoimatuoteryhmiä, tuomalla valikoimiin uusia tuoteryhmiä, tarjoamalla enemmän A-brändituotteita sekä vahvistamalla omien merkkien tarjontaa.

  Katsauskauden jälkeen tammikuussa 2022 Tokmanni lanseerasi uuden Miny-lifestylebrändin tuoteperheen. Tuotteet tulevat olemaan myynnissä myös Tokmannin verkkokaupassa. Minyn tuotevalikoimaan kuuluvat esimerkiksi pienet kauneudenhoito-, paperi- ja sisustustuotteet.

- **Asioinnin vaivattomuus**
  Tokmannin tavoitteena on mahdollistaa vaivaton asiointi Tokmannin liikkeissä ja verkkokaupassa kaikille asiakkailleen. Yksi keskeinen asiointia helpottava tekijä on se, että Tokmannin myymälät sijaitsevat asiakkaan lähettyvillä. Tokmannin tavoitteena onkin kasvattaa myymäläverkostonsa yli 220 myymälään Suomessa vuoden 2025 loppuun mennessä, mikä tarkoittaa vuosittain noin kuutta uutta myymälää. Uusille myymälöille on tilaa varsinkin pääkaupunkiseudulla sekä kasvukeskuksissa. Osa uusista myymälöistä tulee olemaan kokoluokaltaan nykyisiä selkeästi suurempia. Lisäksi niissä tulee olemaan keskivertomyymälään verrattuna merkittävästi suurempi valikoima. Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 myymälää.

- **Mielenkiintoinen asiakaskokemus**
  Tokmanni lanseerasi elokuussa 2021 Tokmanni Klubi -kanta-asiakasohjelman, joka herätti suurta mielenkiintoa asiakkaissa ja yhteistyökumppaneissa. Tokmanni Klubin tarkoitus on lisätä merkittävästi Tokmannin asiakasymmärrystä ja siten parantaa asiakasluottamusta ja -uskollisuutta. Tähän mennessä Tokmannin kanta-asiakasohjelmaan oli tähän mennessä liittynyt yli 0,8 miljoonaa asiakasta.

- **Palvelualtis henkilökunta**
  Tokmannin tavoitteena on olla kaupan alan paras työpaikka. Tähän tavoitteeseen päästään strategiassa määritettyjen linjausten viitoittamana, toimimalla yhdessä laadittujen arvojen mukaisesti sekä noudattamalla Tokmannin johtamisen periaatteita ja työyhteisötaitoja. Tokmannin keskeisistä henkilöstötyön saavutuksista vuonna 2021 kerrotaan lisää alla olevassa osiossa nimeltään Henkilöstö.

- **Vastuullisuus**
  Vastuullinen toiminta on Tokmannille strateginen valinta. Vastuullisuutta kehitetään strategiassa valitun suunnan mukaisesti. Tokmannin vastuullisuus syntyy koko henkilöstön voimin tehdyistä konkreettisista, arkisista teoista, joita seurataan ja kehitetään yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Toimimalla vastuullisesti voidaan hyödyntää vastuullisuustyön mahdollisuudet ja minimoida riskit. Samalla voidaan parantaa asiakastyytyväisyyttä ja työnantajamielikuvaa sekä kasvattaa liiketoimintaa. Tokmannin keskeisistä vastuullisuustyön saavutuksista vuonna 2021 kerrotaan lisää alla olevassa osiossa nimeltään Yritysvastuu.

Tokmannin strategian kulmakivet ovat asiakasluottamuksen ja -uskollisuuden kasvattamisen lisäksi kustannustehokkuus. Keskeisiä toimenpiteitä kustannustehokkuuden parantamiseksi ovat panostukset ostamiseen, toimitusketjuun, digitaalisiin ratkaisuihin ja toiminnan tehokkuuteen.

- **Ostaminen**
  Tokmanni vahvistaa jatkuvasti ostotoimintaansa ja hankintakanaviaan turvatakseen halvan hintatason asiakkailleen. Yksi Tokmannin kannalta keskeinen tapa tarjota asiakkaille halpoja hintoja on tuoda markkinoille Tokmannin omien merkkien tuotteita. Viimeisen reilun kahden vuoden aikana Tokmanni on tuonut markkinoille seuraavat neljä omaa tuotemerkkiä: Pisara, Noixx, Perfekt+ ja Natur Premium Pet. Omia tuotemerkkejä kehitetään sopiviin tuoteryhmiin myös jatkossa.

- **Toimitusketju**
  Vuoden 2021 aikana myymälöiden hyllysaatavuutta parannettiin merkittävästi ja toimitusketjun tehostamistoimenpiteitä jatkettiin. Strategian mukainen kasvu tarkoittaa muun muassa myymälöiden ja toimitusketjun näkökulmasta sitä, että tavaravirrat myymälöihin kasvavat. Vuoden 2021 aikana jatkettiin toimintamallien kehittämistä sellaisiksi, että tavaramäärän kasvusta huolimatta myymälät olisivat aina valmiita palvelemaan asiakkaitaan parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi Tokmanni tarkensi koko myymäläketjunsa kattavia laatustandardeja sekä johtamis- ja toimintamalleja. Kun prosessit toimivat, myös henkilöstö jaksaa paremmin ja työhyvinvointi paranee.

- **Digitaaliset ratkaisut**
  Tokmannin tavoitteena on palvella asiakkaitaan entistä paremmin sekä tehostaa toimintojaan erilaisten digitaalisten ratkaisujen avulla. Tokmannin digihankkeita suunnitellaan ja pilotoidaan vähitellen nykyisen strategiakauden aikana. Piloteista saatujen kokemusten perusteella päätetään, mitkä ratkaisut otetaan käyttöön koko ketjussa. Vuoden 2021 aikana Tokmanni on tehostanut tukitoimintojaan digitaalisten ratkaisuiden avulla. Elokuussa käyttöön otettua kanta-asiakasohjelmaa kehitetään jatkuvasti saumattoman digitaalisen asiakaskokemuksen varmistamiseksi.

- **Toiminnan tehokkuus**
  Toiminnan tehokkuuteen liittyy kiinteänä osana logistiikka ja toimitusketju. Vuoden 2021 lopulla Tokmanni päätti rakentaa uuden varastorakennuksen Mäntsälään, yhtiön nykyisen hallinto- ja logistiikkakeskuksen välittömään läheisyyteen. Vuonna 2024 valmistuvan varastorakennuksen koko tulee olemaan noin 55 000 neliömetriä, ja se korvaa valmistuttuaan nykyiset kolme Mäntsälän hallinto- ja logistiikkakeskuksen ulkopuolelta vuokrattua varastoa. Uusi varastorakennus tulee tehostamaan Tokmannin logistiikkaa ja toimitusketjua merkittävästi sekä tukemaan osaltaan Tokmannin tavoitetta parantaa yhtiön kannattavuutta.

HENKILÖSTÖ

Tokmanni on merkittävä työllistäjä Suomessa, ja ketjun myymäläverkosto ulottuu Hangosta Kittilään. Osaavat, motivoituneet ja tyytyväiset tokmannilaiset tekevät yhdessä töitä asiakkaita varten ja mahdollistavat sitä kautta yhtiön tavoitteisiin pääsyn. Tämän takia on erityisen tärkeää varmistaa, että työntekijöillä on oikeanlaista osaamista ja he ovat sitoutuneet yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tokmannissa hyvästä ja tuloksellisesta tekemisestä palkitaan, ja jokainen Tokmannin työntekijä on tulospalkkauksen piirissä.

Tokmannilla oli 4 105 (4 056) työntekijää vuoden 2021 lopussa. Keskimäärin Tokmannin palveluksessa oli 4 132 (3 873) henkilöä vuoden 2021 aikana. Tokmannin kokonaishenkilömäärästä 85,5 % (85,3 %) työskenteli myymälöissä, 7,2 % (8,0 %) varastossa ja 7,2 % (6,8 %) tukitoiminnoissa.

Tokmanni järjesti syksyllä 2021 koko henkilökunnan kattavaan kyselyyn, johon vastasi 2 825 tokmannilaista. Vastausaktiivisuudeltaan 73,7 %:iin yltäneessä kyselyssä kartoitettiin työtyytyväisyyden lisäksi henkilöstön omistautuneisuutta työlleen. Tutkimustulosten perusteella Tokmanni sai Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen suurten yritysten kategoriassa. Kyseessä on suomalaisen työelämän tunnustus, joka myönnetään vuosittain parhaille Eezy Flown People Power -tutkimukseen osallistuneille organisaatioille. Tutkimuksessa halutaan tunnistaa organisaation vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä edesauttaa osallistavamman työkulttuurin kehittämistä. Tavoitteena on menestyvä ja innostava työpaikka. Tutkimuksessa tokmannilaiset arvioivat kaikkein myönteisimmin Tokmannin johtamiskulttuuria. Palkitseminen koetaan oikeudenmukaiseksi, strategiat ja näkymät on viestitty henkilöstölle hyvin ja johtoon luotetaan vahvasti. Tokmannin työnantajakuva on positiivinen. Myös työnantajan tuki henkilöstön hyvinvointiin ja ammatilliseen kehitykseen sekä perehdyttäminen nousivat esiin arvioinnissa henkilöstön mielestä parempana kuin kaupan alalla yleensä.

Vuoden 2021 aikana Tokmanni valmensi kymmenen alueellista perehdytysohjaajaa, jotka puolestaan valmensivat oman alueensa myymälöihin yhden tai useamman perehdytysosaajan. Valmennuksiin osallistui reilusti yli 200 tokmannilaista. Tämä projekti paransi osaltaan Tokmannin myymälöissä tapahtuvan perehdytyksen tasoa.

Vuoden 2021 aikana Tokmannin mahdollistamiin pitkäkestoisiin oppisopimuskoulutuksiin osallistui lähes 300 tokmannilaista. Oppisopimuskoulutusten aikana rakennettiin urapolkuja etenkin myymälätyöntekijöille. Suurimmat opiskelijamäärät olivat liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, lähiesihenkilötyön ammattitutkinnossa sekä puutarhamyyjän koulutusohjelmassa.

Tokmanni käynnisti vuonna 2021 laajennetun johdon koulutusohjelman niin sanotulla 360 asteen kyselyllä, jonka tulosten pohjalta jokainen Tokmannin johtoryhmän ja laajennetun johdon jäsen teki itselleen kehitysohjelman. Laajennetun johdon koulutusohjelma on parin vuoden mittainen, ja tavoitteena on jatkaa sitä kvartaaleittain toistuvilla strategiapohjaisilla valmennuksilla.

Vuonna 2021 Tokmanni määritti varastotyöntekijöidensä urapolkuvaihtoehdot ja niitä tukevat valmennukset. Urapolut ja koulutusvaihtoehdot integroidaan varastotyöntekijöiden kehityskeskusteluihin. Kaikille varaston esihenkilöille järjestettiin monimuotoisuusvalmennusta. Lisäksi käynnistettiin suomen kielen koulutukset muualta Suomeen muuttaneille varastotyöntekijöille. Myös myymäläverkostossa käynnistyi suomen kielen kielikoulutus.

Tokmannin työntekijöiden työturvallisuutta edistettiin entisestään ottamalla työturvallisuuskävelyt käyttöön varaston ohella myymälöissä. Myymälöissä työturvallisuuskävelyyn osallistuu myymäläpäällikön lisäksi aina myös kyseisen myymälän työntekijä. Lisäksi kaikki Tokmannin myymälöille päivitettiin vuoden aikana omat riskiarviointinsa.

Vuoden 2021 aikana Tokmanni jatkoi osallistumistaan Työterveyslaitoksen Onnistuneesti työuralle -hankkeessa, jonka tavoitteena on tukea nuorten työntekijöiden ammatillista kehittymistä ja työhyvinvointia. Hankkeessa kehitetään voimavaralähtöisiä menetelmiä nuorten työntekijöiden työurien tukemiseen työpaikoilla. Tokmannin nuoret työntekijät osallistuivat myös Varman, Itlan ja TAT:n järjestämään Hyvää työtä nuori -tapahtumaan syksyllä 2021.

Kaikki tokmannilaiset kuuluvat neljännesvuosiperusteisen kannustepalkkion piiriin lukuun ottamatta logistiikkatyöntekijöitä. Tokmannin logistiikkatyöntekijöille maksetaan kuukausittaisen peruspalkan lisäksi yksilökohtainen kuukausittaiseen tehokkuuteen perustuva tuotantolisä. Vuonna 2021 henkilöstökulut olivat 132,9 milj. euroa (122,1), 11,6 % liikevaihdosta (11,4 %). Lisää tietoa henkilökuluista löytyy osiosta Tammi–joulukuun 2021 kannattavuus.

YRITYSVASTUU

Vastuullisuus on yksi Tokmannin strategian onnistumisen lähteistä. Yritysvastuun keskeisiä tavoitteita päivitettiin vuonna 2021 osana Tokmannin strategian päivitystä. Tavoitteet liittyvät teemoihin Tuotteet ja hankintaketju, Ihmiset, Ilmasto ja Rehti liiketoiminta. Vastuullisuustyö on hyvässä vauhdissa.

Tokmanni ei ole tässä vaiheessa tunnistanut liiketoiminnassaan EU-taksonomian kriteerien/luokitusten mukaista toimintaa. Taksonomia on Euroopan Unionin kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmä, jonka tavoitteena on auttaa tunnistamaan eri osapuolten tarpeisiin kestävä taloudellinen toiminta. Taksonomian tavoitteet liittyvät Euroopan Unionin kestävän kehityksen periaatteisiin ja asetettujen ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Tokmanni ottaa ilmastonmuutoksen vakavasti, ja ilmastopäästöjen vähentäminen on yksi tärkeimmistä Tokmannin yritysvastuun osa-alueista. Tokmannin ilmastotyötä ohjaavat kunnianhimoiset tieteeseen perustuvat ilmastotavoitteet (Science Based Targets initiative), jotka ovat linjassa Pariisin ilmastosopimuksen ja 1,5 celsiusasteen lämpötilannousun kanssa. Tokmannin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2025 oman toiminnan (eli Scope 1- ja Scope 2 -päästöjen) osalta.

Tokmannin vastuullisuusasioista kerrotaan perusteellisesti viikolla 12 julkaistavassa vastuullisuusraportissa, joka on laadittu GRI-standardien mukaisesti. Lisäksi vastuullisuusasioita käsitellään hallituksen toimintakertomuksen osiossa Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista. Tokmannin vuonna 2015 tekemä olennaisuusanalyysi on edelleen ajankohtainen.

Keskeiset vastuullisuustyön saavutukset vuonna 2021

Tokmannin ilmastotyötä ohjaavat kunnianhimoiset tieteeseen perustuvat ilmastotavoitteet, jotka ovat linjassa Pariisin ilmastosopimuksen ja 1,5 celsiusasteen lämpötilannousun kanssa ja jotka Tokmanni julkisti kolmantena pohjoismaisena kaupan alan yrityksenä vuonna 2020. Tämän lisäksi Tokmanni julkisti vuonna 2021 tavoitteensa olla hiilineutraali vuonna 2025. Kunnianhimoiseen tavoitteeseen päästään vaiheittain jatkamalla energiatehokkuustoimia ja kartoittamalla mahdollisuuksia siirtyä uusiutuvaan lämpöön.

Tokmanni jatkoi aurinkovoimalainvestointejaan ja asennutti 12 (14) myymälänsä katolle uudet aurinkovoimalat vuonna 2021. Lisäksi Tokmanni asennutti 20 (37) myymälääsä LED-valaistuksen.

Tokmanni säilytti luokituksensa kansainvälisen CDP-järjestön Climate Change -ilmastoarvioinnissa. Tokmannin yltäminen toistamiseen ilmastoarvioinnin Management-tason luokitukseen B osoittaa, että Tokmanni ottaa yhä paremmin huomioon ilmastonmuutoksen tuomat riskit ja mahdollisuudet sekä tekee aktiivisesti toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi, ilmastoriskien torjumiseksi ja vähähiilisen talouden kehittämiseksi.

Tokmanni käytti uudelleen, kierrätti tai hyötykäytti kaiken, eli 100 % (100 %), jätteistään. Ruokahävikkiä vähentääkseen Tokmanni jatkoi vanhenemassa olevien elintarvikkeiden ilta-alennusmyyntiä kaikissa myymälöissään. Lisäksi 140 myymälää teki ruokalahjoituksia.

Tokmanni jatkoi hankintaketjunsa riskienhallinnan kehittämistä vastuullisuuden näkökulmasta. Tokmannin omia tehdastarkastuksia tehtiin vuonna 2021 yhteensä 62 kappaletta. Päivitetyt pakoteohjeistus ja vastuullisen hankinnan periaatteet ja toimintaohjeet koulutettiin koko ostolle ja hankinnalle, mukaan lukien Shanghain hankintatoimisto. Lisäksi Tokmanni otti käyttöön mittausjärjestelmät ja sertifiointitavoitteet tuotevalikoimansa riskiraaka-aineista puuvillalle, kalalle ja palmuöljylle sekä päivitti eläinten hyvinvointiperiaatteitaan. Vaikuttaakseen riskimaatehtaidensa ilmastovaikutuksiin Tokmanni kutsui tavarantoimittajiaan ja tehtaitaan amfori BEPI -ohjelmaan (Business Environmental Performance Initiative). Vuoden 2021 lopussa amfori BEPI -ohjelmaan oli liittynyt mukaan 248 Tokmannin käyttämää tehdasta. Vuoden 2021 lopussa Tokmanni käytti noin 800:aa tehdasta.

Tokmannin yhteiskuntavastuukumppanuus Suomen Punaisen Ristin (SPR) kanssa jatkui. Sen tavoitteena on vaikuttaa valtakunnallisesti yksinäisyyden ja syrjäytymisen vastaiseen työhön SPR:n ystävätoimintaa tukemalla. Lisäksi Tokmanni tuki vuonna 2021 SPR:n katastrofirahastoa ostokampanjalla, jossa Priima-elintarvikkeiden ja Kotikulta-koristevalojen myynnistä lahjoitettiin katastrofirahastoon 100 844 euroa. Lisäksi Tokmanni jatkoi yhdessä Unilever Finlandin kanssa Hurstinapu ry:n tukemista, osallistui MIELI Suomen Mielenterveys ry:n Mielinauha-kampanjaan ja toteutti yhdessä John Nurmisen Säätiön kanssa ostokampanjana yhteistyön, jossa Pisara-tuotemerkin tuotteista lahjoitettiin Itämeren suojeluun säätiön kautta 80 000 euroa.

Tokmannilla jatkettiin vuonna 2021 systemaattista monimuotoisuustyötä. Vuoden 2021 aikana Tokmanni muun muassa lopetti kahden sukupuolen jaottelun sisäisissä kyselyissään. Kaikille varastomme esihenkilöille annettiin monimuotoisuusvalmennusta. Lisäksi suomen kielen koulutukset käynnistettiin muualta Suomeen muuttaneille varastotyöntekijöille. Myös myymäläverkostossa käynnistyi suomen kielen kielikoulutus. Anonyymia rekrytointia testattiin vuonna 2020, ja 2021 tehdyn rekrytointijärjestelmän vaihdon myötä voimme entistä paremmin jatkokehittää anonyymiä rekrytointia. Tokmanni jatkoi yhteistyötä Kaupan liiton ja Ohjaamo Helsingin kanssa Kaupan polku -ohjelmassa, jossa tarjottiin työkokeilupaikkoja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille ja aikuisille. Myös yhteistyö Eteva kuntayhtymän kanssa jatkui: Tokmanni osti paketointipalvelua Etevalta ja tarjosi näin pakkaustyötä Etevan Duunareille. He ovat erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä, kuten kehitysvammaisia, autismin kirjon omaavia henkilöitä tai mielenterveyskuntoutujia. Lisäksi Tokmanni palkkasi yhteistyössä Plan Internationalin kanssa maahanmuuttajataustaisia nuoria Tokmannille Tutustu työelämään ja tienaa -harjoittelijoiksi.

Tokmannin ohjeiden mukaisesta toiminnasta vastaa Compliance-yksikkö. Yksikköä johtaa Chief Compliance Officer (talousjohtaja), joka raportoi suoraan toimitusjohtajalle sekä informoi myös hallitusta. Compliance-yksikköön kuuluvat hänen lisäkseen neljä Compliance Officeria, joilla jokaisella on oma vastuualueensa. Tokmannin Compliance-ryhmä kokoontui vuoden 2021 aikana säännöllisesti kerran kvartaalissa ja käsitteli ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset asianmukaisesti. Anonyymi ilmoituskanavatyökalu on ollut käytössä vuodesta 2020 sekä sisäisille että ulkoisille ilmoituksille. tokmannilaiselle pakollisen eettisen toimintaohjeistuksen verkkokurssin suoritti 3 128 tokmannilaista vuoden 2021 aikana.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Tokmanni Group Oyj:n osakepääoma oli 80 000 euroa ja sillä oli 58 868 752 osaketta vuoden 2021 lopussa. Vuoden aikana yhtiön osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhteensä 42 374 067 kappaletta 868,8 milj. euron kokonaishintaan. Tokmanni Group Oyj:n osakkeen viimeinen kauppa vuonna 2021 tehtiin Nasdaq Helsingissä hintaan 19,65 euroa. Osakkeen ylin kurssi oli 26,90 euroa ja alin 15,32 euroa vuonna 2021. Osakkeen hinnan volyymilla painotettu keskikurssi oli 20,50 euroa. Joulukuun 2021 lopussa osakkeiden markkina-arvo oli 1 156,8 milj. euroa (956,0).

Tokmanni Group Oyj:llä on yksi osakelaji, ja kukin osake tuottaa yhden äänen yhtiön yhtiökokouksessa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Pörssivaihto, euroa	868 826 648
Vaihdettu määrä, kpl	42 374 067
Ylin kurssi, euroa	26,90
Alin kurssi, euroa	15,32
Keskikurssi, euroa	20,50
Pörssikurssi tilikauden lopussa, euroa	19,65
Markkina-arvo tilikauden lopussa, euroa	1 156 770 977

Tokmanni Group Oyj luovutti tilikauden aikana yhteensä 34 168 yhtiön hallussa olevaa osaketta vastikkeetta yhtiön pitkäaikaiseen osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään kuuluville henkilöille. Vuoden 2021 aikana Tokmanni Group Oyj:lle palautui 4 437 omaa osaketta. Vuoden 2021 lopussa Tokmanni omisti 77 186 omaa osakettaan, joka on 0,13 % koko osakekannasta.

	kpl
Omat osakkeet yhtiön hallussa 31.12.2020	106 917
Hankittu tilikauden aikana	0
Luovutettu tilikauden aikana osakepalkkiojärjestelmän perusteella	34 168
Palautunut tilikauden aikana	4 437
Omat osakkeet yhtiön hallussa 31.12.2021	**77 186**

Joulukuun 2021 lopussa Tokmannilla oli 39 799 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Vuoden lopussa Tokmanni Group Oyj:n suurimmat omistajat olivat Takoa Invest Oy 17,91 %, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma 3,13 %, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo 2,74 %, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 2,73 % ja OP-Suomi sijoitusrahasto 2,41 %.

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset omistivat osakkeista 38,24 %, yksityiset yritykset 22,88 %, kotitaloudet 22,21 %, julkisyhteisöt 9,75 % ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 2,49 %. Suora ulkomaalaisomistus oli 4,43 %. Kaikista yllä mainituista osuuksista 32,33 % oli hallintarekisteröityjä.

Tokmannin hallituksen, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muiden johtoryhmän jäsenten yhteenlaskettu omistusosuus yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista oli 1,31 % vuoden 2021 lopussa.

Hallituksen osakeomistus 31.12.2021

	Osaketta
Juha Blomster	7 056
Thérèse Cedercreutz	5 409
Erkki Järvinen	3 308
Ulla Lettijeff	1 354
Seppo Saastamoinen*	93 267
Harri Sivula	213 603
Yhteensä	**323 997**

* Yksi Takoa Invest Oy:n perustajista, hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Takoa Invest Oy omisti 10 544 688 osaketta, eli 17,91 % Tokmannin osakkeista 31.12.2021. Lisäksi Jukka Saastamoinen Oy omisti Tokmannin osakkeita 214 000 kappaletta ja Seppo Saastamoinen puolestaan omisti 30 % Jukka Saastamoinen Oy:stä.

Johtoryhmän osakeomistus 31.12.2021

	Osaketta
Timo Heimo	44 008
Sirpa Huuskonen	19 738
Harri Koponen	37 604
Matti Korolainen	96 466
Janne Pihkala	34 251
Markku Pirskanen	21 902
Mika Rautiainen	163 465
Juha Valtonen	30 469
Veli-Pekka Ääri	0
Yhteensä	**447 903**

Lisätietoa Tokmannin osakkeesta ja osakkeenomistajista sekä johdon omistuksista löytyy yhtiön internetsivuilta ir.tokmanni.fi.

Hallituksen valtuudet koskien omien osakkeiden ostoa

Vuoden 2021 varsinainen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 2 943 000 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhtiön voitonjakokelpoisilla varoilla, mikä vastaa noin 5 %:a yhtiön kaikista osakkeista varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä.

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti.

Osakkeet voidaan hankkia yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi, käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi tai muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi.

Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuonna 2022 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2022 saakka.

OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Tokmanni Group Oyj:n hallitus päätti helmikuun 2021 kokouksessaan osakepohjaisen kannustinjärjestelmän jatkamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt toteuttamaan yhtiön strategiaa ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakso oli kalenterivuosi 2021. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2021 perustuu konsernin tulokseen per osake (EPS) ja markkina-arvon kehitykseen 1.1.–31.12.2021.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluvat toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsenet sekä yhtiön muita avainhenkilöitä. Ansaintajaksolta 2021 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 120 000:ta Tokmanni Group Oyj:n osaketta osakkeiden myöntöhetken markkina-arvoon perustuen. Mahdollinen palkkio, joka on luonteeltaan ansiotuloa, maksetaan yhtiön osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana. Rahaosuudella katetaan palkkiosta kohderyhmään kuuluvalle henkilölle aiheutuvia ennakonpidätyksiä. Ansaitut osakkeet siirretään saajan arvo-osuustilille vuonna 2022 ja ne vapautuvat rajoituksista tammikuussa 2024. Mikäli kohderyhmään kuuluvan henkilön työ- tai toimisuhde päättyy ennen rajoitusjakson loppumista ja osakkeet palautuvat yhtiölle.

Tokmanni Group Oyj luovutti vuonna 2021 vuoden 2020 palkkio-ohjelmaan perustuen yhteensä 34 168 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta vastikkeetta yhtiön kannustinjärjestelmään kuuluville 58 henkilölle kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti.

Tokmanni Group Oyj:n hallitus päätti 28.10.2020 täsmentää yrityksen palkitsemispolitiikan puitteissa toimitusjohtajan palkitsemista siten, että toimitusjohtajalle luovutetaan vastikkeetta yhtiön osakkeita enintään 12 000 kappaletta palkitsemisjakson aikana, joka alkaa 1.11.2020 ja päättyy 31.10.2023.

HALLINNOINTI

Tokmanni Group Oyj:n hallinto perustuu yhtiökokouksen hyväksymään yhtiöjärjestykseen, Suomen osakeyhtiölakiin ja Nasdaq Helsinki Oy:n antamiin, listattuja yhtiöitä koskeviin sääntöihin ja määräyksiin sekä Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisemaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Tokmanni Group Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Mäntsälässä 23.3.2021. Yhtiökokous järjestettiin niin sanotun väliaikaisen lain nojalla siten, että yhtiön osakkeenomistajat osallistuivat kokoukseen ja käyttivät osakkeenomistajan oikeuksia vain äänestämällä ennakkoon ja esittämällä ennakkoon vastaehdotuksia ja kysymyksiä.

Kokous vahvisti tilinpäätöksen, käsitteli toimielinten palkitsemisraportin ja myönsi tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.–31.12.2020.

Osingonmaksu

Osingoksi vahvistettiin hallituksen esityksen mukaisesti 0,85 euroa/osake. Osinko maksettiin osakkeenomistajille, jotka olivat osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 25.3.2021 ja osingon maksupäivä 9.4.2021.

Hallituksen kokoonpano ja palkkiot
Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin kuusi. Hallituksen jäseninä jatkoivat Seppo Saastamoinen, Harri Sivula, Thérèse Cedercreutz, Juha Blomster, Erkki Järvinen ja Ulla Lettijeff. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Seppo Saastamoinen.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi 84 000 euroa ja hallituksen jäsenen vuosipalkkioksi 30 000 euroa.

Lisäksi vahvistettiin, että hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kokouspalkkio kutakin hallituksen kokousta kohden seuraavasti:

- 1 000 euroa hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Suomessa,
- 2 000 euroa hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on muualla Euroopassa ja
- 3 000 euroa hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Euroopan ulkopuolella.

Talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kuukausipalkkiona 1 000 euroa kuukaudelta.

Hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että noin 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenille yhtiön osakkeita ja loput maksetaan rahana. Yhtiö vastaa osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Hallituksen jäsenelle hankittuja osakkeita ei voi luovuttaa ennen kuin ostopäivästä on kulunut 3 vuotta tai ennen kuin hallituksen jäsenen jäsenyys hallituksessa on päättynyt, riippuen siitä kumpi ajankohdista on aikaisempi.

Hallitusten jäsenten kokouspalkkio ja talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan palkkio maksetaan rahana.

Tilintarkastajan valitseminen ja palkkio
Tilintarkastajiksi toimikaudelle 2021 valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Yhtiön tilintarkastuksesta päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Maria Grönroos. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio kohtuullisen laskun mukaan.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta
Yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuuden päättää enintään 2 943 000 oman osakkeen hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 5 %:a yhtiön kaikista osakkeista varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen ja/tai pantiksi ottamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutuksen ehdotetaan olevan voimassa vuonna 2022 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2022 saakka.

Hallituksen järjestäytymiskokouksen päätökset
Hallitus päätti yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa valita hallituksen talous- ja tarkastusvaliokuntaan seuraavat jäsenet: Juha Blomster, Erkki Järvinen ja Harri Sivula. Erkki Järvinen valittiin talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi.

Johtoryhmä

Tokmannin johtoryhmään kuuluivat 31.12.2021 seuraavat henkilöt:

- Mika Rautiainen, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsen 1.6.2018 alkaen
- Markku Pirskanen, talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, johtoryhmän jäsen 22.5.2017 alkaen
- Timo Heimo, johtaja, myynti ja toimitusketju, johtoryhmän jäsen 1.12.2018 alkaen
- Sirpa Huuskonen, johtaja, henkilöstö ja vastuullisuus, johtoryhmän jäsen 1.5.2016 alkaen
- Harri Koponen, johtaja, myymäläverkosto ja konsepti, johtoryhmän jäsen 1.2.2018 alkaen
- Matti Korolainen, kaupallinen johtaja, johtoryhmän jäsen 1.8.2019 alkaen
- Janne Pihkala, johtaja, strategia, kehitys ja verkkokauppa, johtoryhmän jäsen 1.4.2018 alkaen
- Juha Valtonen, johtaja, hankinta, johtoryhmän jäsen 1.8.2020 alkaen
- Veli-Pekka Ääri, johtaja, markkinointi ja viestintä, johtoryhmän jäsen 1.10.2021 alkaen

Lisätietoa Tokmannin hallinnosta löytyy yhtiön internetsivuilta ir.tokmanni.fi.

RISKIENHALLINTA

Tokmanni Group Oyj:n riskienhallintaa ohjaa Tokmannin hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Tokmannin riskienhallinnan tavoitteena on tukea konsernin arvoja, strategiaa ja liiketoiminnan jatkuvuutta ennakoimalla ja hallinnoimalla toimintoihin liittyviä mahdollisia riskejä. Tavoitteena on arvioida riskejä järjestelmällisesti perusteellisen suunnittelun ja päätöksentekoprosessin edistämiseksi.

Vastuu riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta on konsernijohdolla. Riskejä arvioidaan säännöllisesti ja hallitaan kokonaisvaltaisesti. Tokmanni Group Oyj:n riskejä käsitellään Tokmannin hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunnassa vuosittain. Talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja raportoi riskienhallinnasta säännöllisesti hallitukselle. Merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä hallitus raportoi markkinoille toimintakertomuksessaan ja olennaisista muutoksista niihin liiketoiminta- ja puolivuosikatsauksissa.

Tokmannin merkittäviksi arvioituja riskejä ja epävarmuustekijöitä

Tietojärjestelmä- ja tietoturvallisuusriskit
Riippuvuus tietojärjestelmistä, tietoliikenteestä ja ulkoisista palveluntarjoajista on kasvanut Tokmannilla. Myös verkkojen yhdistäminen, palveluiden ulkoistaminen sekä verkkokauppa ovat heikentäneet yhtiöiden mahdollisuuksia tehokkaaseen tietoturvallisuuden valvontaan. Pidemmät toimintahäiriöt tietojärjestelmissä, maksuliikenteessä, tai muualla toimitusketjussa tai muut poikkeustilanteet, kuten kyberhyökkäys, voivat lamaannuttaa yhtiön toimintaa tai pysäyttää tavaravirran koko konsernissa ja aiheuttaa siten merkittäviä myynnin menetyksiä. Tokmanni panostaa entistä enemmän tietoturvaan liittyvien riskien tunnistamiseen ja tietoturvavalmiuksien lisäämiseen. Lisäksi Tokmanni panostaa ajantasaiseen laiteinfraan ja varalaitejärjestelmiin sekä pitää varautumis- ja palautussuunnitelmat ajan tasalla.

Markkinariski
Tokmannin liiketoiminnan tulos ja kannattavuus sekä myynnin kasvu ovat alttiina kuluttajien ja alalla toimivien kilpailijoiden käyttäytymiselle Suomen vähittäiskauppamarkkinoilla. Uudet kansainväliset markkinavoimat sekä verkkokauppa muuttavat toimialaa ja markkinadynamiikkaa, luovat painetta markkinoilla ja kiristävät kilpailutilannetta entisestään. Jos Tokmanni ei kykene ymmärtämään markkinakehityksen suuntaa ja sen vaatimaa muutostarvetta, voi tällä olla kielteisiä vaikutuksia Tokmannin liiketoiminnalle. Markkinariskien hallitsemiseksi Tokmanni seuraa markkinoita osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista, kehittää ketterästi liiketoimintaprosessejaan ja -palvelujaan sekä muokkaa myynninedistämistoimenpiteitään ja hinnoittelustrategioitaan vastatakseen muuttuviin markkinaolosuhteisiin.

Talouden vaihtelut
Kansainvälisessä tai kotimaisessa taloudellisessa tilanteessa tapahtuvat muutokset, kuten voimakas taloudellinen elpyminen, voivat nostaa kuljetusten, komponenttien, energian sekä materiaalien hintoja ja aiheuttaa jopa pulaa niistä. Pitkittyessään kohonnut hintataso, komponenttipula, ongelmat sähkönjakelussa sekä logistiikkaketjun häiriöt voivat esimerkiksi viivästyttää toimituksia ja muutoinkin heikentää tuotesaatavuutta sekä aiheuttaa lisäkustannuksia, joita ei pystytä täysimääräisesti siirtämään asiakashintoihin. Taloudellisella matalasuhdanteella on selvä vaikutus vähittäiskauppaan, mutta sen vaikutus halpakauppaan on todennäköisesti pienempi.

Varaston kierto ja käyttöpääoman hallinta
Tokmanni pyrkii parantamaan käyttöpääoman hallintaansa kehittämällä prosesseja ja työkaluja hankintatoiminnassa, toimitusketjunhallinnassa ja tuoteryhmäjohtamisessa. Jos Tokmanni epäonnistuu käyttöpääomanhallinnassa, voi sillä olla negatiivisia vaikutuksia Tokmannin taloudelliseen asemaan ja kannattavuuteen. Tokmanni seuraa jatkuvasti tuontiin liittyviä kuljetuksia, varaston kiertoa, tuotteiden elinkaaria ja poistoja sekä valikoimanhallintaa osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista ja ryhtyy korjaaviin toimiin tarvittaessa.

Strategisten hankkeiden läpiviennin epäonnistuminen ja ihmisten osaaminen sekä henkilöstön saatavuus
Tokmannin strategian toteuttaminen ja strateginen muutostyö vaativat uudenlaista kyvykkyyttä ja osaavaa henkilöstöä. Tokmannin meneillään olevat kehityshankkeet ja erikoisosaamisen tarve lisäävät avainhenkilöriskiä ja riippuvuutta yksittäisten henkilöiden osaamisesta. Tokmanni panostaa olennaisen osaamisen rekrytointiin, osaamisen kehittämiseen koulutuksien ja valmennuksien kautta sekä työssä oppimiseen avainhenkilöriskin pienentämiseksi.

Vahinkoriskit
Onnettomuuksista, luonnonilmiöistä ja pandemioista sekä niiden aiheuttamista matkustamisen ja liikenteen rajoittamisesta voi aiheutua merkittäviä vahinkoja ihmisille, omaisuudelle tai liiketoiminnalle. Lisäksi vahinkoriskit saattavat aiheuttaa liiketoiminnan ja tuonnin viivästyksiä ja keskeytyksiä, joita ei pystytä ennalta ehkäisemään. Tokmanni on varautunut mahdolliseen tuotteiden saannin tyrehtymiseen muun muassa ottamalla käyttöön vaihtoehtoisia hankintakanavia. Tokmanni seuraa kaikessa toiminnassaan viranomaisten suosituksia ja määräyksiä.

Keskusvaraston tuhoutuminen tai vaurioituminen
Tokmanni on riippuvainen keskusvarastonsa keskeytymättömästä toiminnasta. Jos kyseinen varasto mistä tahansa syystä tuhoutuu tai suljetaan tai jos sen laitteet vaurioituvat merkittävällä tavalla tai jos toiminta altistuu muille häiriöille, tästä aiheutuu viivästyksiä jakaa tuotteita aikataulujen mukaisesti. Merkittävät viivästykset johtavat menetettyyn myyntiin sekä lisäkuluihin. Tokmanni hallitsee tätä riskiä liiketoiminnan jatkuvuus-, turvallisuus- ja toipumissuunnitelmilla sekä toteuttamalla ennakoivaa kunnossapitoa.

Työntekijöiden terveyteen ja työkykyisyyteen liittyvät riskit
Laajamittaiset henkilöstön poissaolot eri työntekijäryhmissä (esim. logistiikka, myynti, asiakaspalvelu, johto) voivat vaikuttaa yrityksen toimintaan. Työntekijöiden terveyteen ja työkykyisyyteen liittyviä riskejä yritetään minimoida esimerkiksi erilaisilla turvallisuusratkaisuilla sekä ohjeistamalla tarvittaessa, että henkilöstö työskentelee kotoaan käsin kaikissa niissä työtehtävissä, joissa se on mahdollista. Lisäksi yritys voi hankkia tilapäistyövoimaa mahdollisen sairauspiikin aikana. Tokmanni on kartoittanut eri toimintojen kriittiset avainhenkilöt ja miettinyt heille varahenkilöjärjestelyt.

Maineriski
Jos Tokmannin tuoteturvallisuuden valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun vastuullisuuden varmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellinen menetys ja asiakkaiden luottamuksen heikentyminen tai menettäminen. Vastuullisuusnäkökulmien, tuotteiden tuotannon ja hankinnan vastuullisuuden sekä työntekijöiden oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun merkitys asiakkaille on entistä korostuneempi. Mahdolliset epäonnistumiset vastuullisuusnäkökulmien toteuttamisessa aiheuttaisivat Tokmannille negatiivista julkisuutta ja vaikuttaisivat Tokmannin maineeseen. Yllä mainittuja laatu- ja maineriskejä hallitaan mm. sisäisillä ja ulkoisilla laatu- ja vastuullisuustarkastuksilla, amfori BSCI:n toimintaperiaatteiden ja Tokmannin eettisten toimintaperiaatteiden noudattamisvaatimuksilla, hyvällä hallintotavalla ja yrityksen johtamismallilla sekä sisäisen tarkastuksen toimenpiteiden ja laajamittaisen Compliance-ohjelman kautta. Lisäksi Tokmannilla on oma laatuorganisaatio, joka valvoo tuotteiden turvallisuutta ja laatua lähtömaassa, keskusvarastolla ja myymälöissä.

Hankintojen poliittinen maariski
Hankintamarkkinat muuttuvat yhtiön ulkopuolisista tekijöistä riippumatta. Kiinan muuttuva ympäristölainsäädäntö, poliittisten päätösten vaikutus maan talouden kehitykseen ja lainsäädäntöön sekä poliittinen epävakaus hankintamaissa kuten Turkissa, Bangladeshissa, Myanmarissa ja Pakistanissa voivat nostaa hankintahintoja tai aiheuttaa toimitusongelmia. Tokmanni panostaa entistä enemmän hankintamalliensa kehittämiseen, mikä mahdollistaisi joustavat hankinnan muutokset riskien realisoituessa.

Brändimielikuva- ja markkinointiriski
Tokmannin vertailukelpoisen myynnin kasvu riippuu osittain mainonta- ja markkinointiohjelmien vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta. Mainonta- ja markkinointiohjelmien onnistumisen edellytyksenä on esimerkiksi se, että Tokmanni hallitsee mainonta- ja markkinointikulujaan tehokkaasti suhteessa liikevaihtoon sekä kasvattaa asiakasmääriä mm. tunnettuuden paranemisen kautta. Markkinointiriskin hallitsemiseksi Tokmanni seuraa markkinoita ja mittaa markkinoinnin ja mainonnan tehokkuutta jatkuvasti. Tokmannin markkinointiprosessit on kehitetty ketteriksi ja joustaviksi, mikä mahdollistaa hyvin nopean reagoimisen mahdollisiin kielteisiin vaikutuksiin.

Tuotelaatu- ja vastuullisuusriski
Tokmannin tärkeimpiä myyntikatemarginaalin parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä ovat suoran tuonnin ja omien tuotemerkkien myynnin osuuden kasvattaminen. Tuonnin kasvattaminen nopealla aikataululla saattaa aiheuttaa tuotelaatuun ja vastuullisuuteen liittyviä riskejä. Mikäli valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun laadunvarmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellisia tappioita, asiakkaiden luottamuksen sekä yrityksen maineen heikentyminen tai pahimmassa tapauksessa asiakkaiden terveyden vaarantuminen. Tokmanni on vahvistanut laatuorganisaatiotaan ja tarkentanut hankintamalliaan. Lisäksi Tokmanni panostaa entistä enemmän tuotteiden laajaan ennakkotestaukseen ja varmistaa omavalvonnalla tuotteita koskevien määräysten noudattamista. Oleellinen osa tuotelaadun hallintaa on asiakaspalautteen tehokas käsittely. Tuotteisiin liittyviä vastuullisuusriskejä Tokmanni pienentää pyrkimällä ohjaamaan kaikki suorat ostot riskimaista amfori BSCI- tai SA8000-auditoiduille tehtaille.

Tokmannin omien merkkien tuotteisiin ja suoraan hankintaan liittyvät riskit
Tokmanni lisää omien merkkien tuotteiden määrää kaikissa tuoteryhmissä osana tavoitettaan parantaa kannattavuuttaan. Tokmannin omien merkkien tuotteilla on yleisesti halvaksi koettu hintamielikuva ja parempi kate kuin Tokmannin myymissä brändituotteissa. Tokmanni on myös parantanut suoran hankinnan valmiuksiaan jättämällä välikäsiä pois ja asioimalla suoraan tuotteiden valmistajien kanssa. Tokmannin suorien hankintojen lisääminen voi lisätä tuotteiden saatavuuteen, käyttöpääoman tarpeeseen sekä tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyviä liiketoimintariskejä. Epäonnistuminen Tokmannin omien tuotemerkkien ja suorien hankintojen lisäämisessä voi myös vaarantaa strategisten tavoitteiden toteuttamisen, millä voi olla negatiivinen vaikutus Tokmannin liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan. Yllä mainittujen riskien hallitsemiseksi Tokmanni muun muassa hyödyntää Shanghaissa sijaitsevaa, yhdessä Europris-halpakauppaketjun kanssa omistamaansa yritystä, jatkaa hankintamallinsa hyödyntämistä ja kehittämistä sekä tekee tuotannon auditointeja.

Valuuttakurssiriskit
Tokmanni altistuu valuuttakurssiriskeille hankintojensa kautta. Valuuttakurssien epäsuotuisat muutokset voivat nostaa muissa valuutoissa kuin euroissa ostettujen tuotteiden hankintakustannuksia, eikä Tokmanni välttämättä pysty siirtämään kaikkia tällaisia kustannuksia asiakkailleen. Tokmannin tärkein ulkomaanvaluutta on Yhdysvaltain dollari. Tokmannin tuoteostoista 31.12.2021 päättyneellä tilikaudella noin 88 % tehtiin euroissa ja noin 12 % Yhdysvaltain dollareissa. Tokmanni suojaa vähintään puolet Yhdysvaltain dollareissa tehtävistä ostoista keskimäärin kuuden kuukauden jaksolle.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia katsauskauden jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöstiedotteen laadintaan.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 28.1.2022 julkistetussa tiedotteessa, että hallituksen jäsenten lukumäärä ja palkkioiden määräytyminen pysyvät ennallaan. Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että yhtiön hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen Seppo Saastamoinen, Harri Sivula, Thérèse Cedercreutz, Juha Blomster, Erkki Järvinen ja Ulla Lettijeff.

Tammikuussa 2022 Tokmanni perusti kaksi uutta yhtiötä, Mäntsälä Distribution Center Oy:n ja Kiinteistöosakeyhtiö Tokmanni Moreenin, uutta varastorakennushankettaan varten.

TOKMANNIN NÄKYMÄT VUODELLE 2022

Vuodelle 2022 Tokmanni ennustaa liikevaihdon ja euromääräisen vertailukelpoisen liikevoiton kasvavan. Ennusteeseen liittyy epävarmuustekijöitä koronapandemian kehittymisen ja sen aiheuttamien vaikutusten johdosta.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 216 218 044,05 euroa, josta tilikauden voitto oli 73 232 602,78 euroa. Hallitus esittää, että 31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,96 euroa osakkeelta eli 56 439 903,36 euroa. Osinko maksetaan osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä 25.3.2022 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Osingonmaksupäiväksi hallitus ehdottaa 8.4.2022. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tokmannin tilinpäätös sisältäen hallituksen toimintakertomuksen julkaistaan viikolla 8, jonka jälkeen se on saatavilla Tokmannin verkkosivuilla ir.tokmanni.fi.

Mäntsälässä 11.2.2022

Tokmanni Group Oyj

Hallitus

Tokmanni Group Oyj:n tilinpäätöstiedote 2021

LAATIMISPERIAATTEET

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 -standardin (Osavuosikatsaukset) mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa voi poiketa esitetystä summasta. Tämä katsaus on tilintarkastamaton.

Tilinpäätöstiedotteen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista.

Kansainvälisten tilipäätöskysymysten tulkintakomitea (IFRS IC) julkaisi huhtikuussa 2021 lopullisen agendapäätöksen (Configuration or Customisation Costs in a Cloud Computing Arrangement) pilvipalvelujärjestelyiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittelystä (IAS 38 Aineettomat hyödykkeet). Päätöksessä tarkastellaan, kuinka konfigurointi- ja räätälöintimenot kirjataan, mikäli niitä ei voida kirjata aineettomiksi hyödykkeiksi IAS 38 -standardin mukaisesti. Agendapäätöksen seurauksena Tokmanni on tehnyt analyysin SAAS-tulkinnan alaisista hyödykkeistä. Tarkastelun perusteella voidaan todeta, että IFRICin päätöksellä ei ole ollut olennaista vaikutusta Tokmannin vuoden 2021 tilinpäätökseen.

Konsernin tuloslaskelma (milj. euroa)	10-12/2021	10-12/2020	1-12/2021	1-12/2020	
LIIKEVAIHTO	**334,1**	**326,5**	**1 141,8**	**1 073,2**	
Liiketoiminnan muut tuotot	1,2	1,3	3,6	4,1	
Materiaalit ja palvelut	-213,0	-207,3	-744,0	-702,7	*
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-35,7	-34,3	-132,9	-122,1	
Poistot	-17,6	-16,3	-66,8	-64,6	
Liiketoiminnan muut kulut	-28,1	-25,8	-94,1	-89,3	
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	0,0	0,0	0,1	0,0	
LIIKEVOITTO	**40,9**	**44,2**	**107,7**	**98,5**	
Rahoitustuotot	0,1	0,0	0,1	0,0	
Rahoituskulut	-2,5	-2,5	-10,2	-10,0	
TULOS ENNEN VEROJA	**38,4**	**41,7**	**97,6**	**88,5**	
Tuloverot	-7,7	-8,3	-19,6	-17,7	*
TILIKAUDEN TULOS	**30,6**	**33,4**	**78,0**	**70,8**	
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	30,6	33,4	78,0	70,8	

Konsernin laaja tuloslaskelma (milj. euroa)	10-12/2021	10-12/2020	1-12/2021	1-12/2020
Tilikauden tulos	**30,6**	**33,4**	**78,0**	**70,8**
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi				
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Tilikauden laaja tulos	**30,7**	**33,4**	**78,0**	**70,8**
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	30,7	33,4	78,0	70,8

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä. Oikaisun vaikutus kauden 1–12/2020 materiaaleihin ja palveluihin on - 0,5 milj. euroa, tuloveroihin 0,1 milj. euroa ja tulokseen täten -0,4 milj. euroa. Tulosvaikutus kohdistuu kauteen 10–12/2020.

Osakekohtainen tulos					
Emoyhtiön omistajille	30,6	33,4	78,0	70,8	
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,52	0,57	1,33	1,20	*
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,52	0,57	1,33	1,20	*

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä. Oikaisun vaikutus kauden 1–12/2020 laimentamattomaan ja laimennettuun osakekohtaiseen tulokseen on -0,01. Oikaisun vaikutus kauden 10–12/2020 laimentamattomaan osakekohtaiseen tulokseen on -0,01.

Konsernitase (milj. euroa)			
	31.12.2021	31.12.2020	
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	303,9	312,4	**
Liikearvo	136,2	135,8	
Muut aineettomat hyödykkeet	4,7	4,7	
Pitkäaikaiset saamiset	2,1	2,6	
Osuudet yhteisyrityksissä	0,1	0,0	
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	0,2	0,2	
Laskennalliset verosaamiset	1,4	2,5	*/**
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	**448,6**	**458,2**	
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	263,6	222,4	*
Myyntisaamiset ja muut saamiset	23,0	20,9	
Tuloverosaamiset	0,0		
Rahavarat	81,3	78,1	
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	**367,9**	**321,4**	
VARAT YHTEENSÄ	**816,5**	**779,6**	
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	0,1	0,1	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	109,9	109,9	
Omat osakkeet	-2,0	-2,2	
Muuntoerot	0,0	0,0	
Kertyneet voittovarat	136,7	108,6	*/**
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	**244,7**	**216,4**	
PITKÄAIKAISET VELAT			
Pitkäaikaiset korolliset velat	339,7	254,4	**
Pitkäaikaiset korottomat velat	5,3	5,9	
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	**345,0**	**260,3**	
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	55,9	152,0	**
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	164,5	141,0	
Tuloverovelat	6,4	9,9	
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	**226,9**	**302,9**	
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	**816,5**	**779,6**	

Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä sekä IFRS 16 -vuokrasopimusten kirjausten oikaisuja.
* Ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä koskevat kauden 1–12/2020 varojen oikaisut kohdistuvat vaihto-omaisuuteen -3,2 milj. euroa ja laskennallisiin verosaamisiin 0,6 milj. euroa. Vaikutus kauden 1-12/2020 velkoihin kohdistuu kertyneisiin voittovaroihin -2,6 milj. euroa.
** IFRS 16 -vuokrasopimuksia koskevat kauden 1–12/2020 varojen oikaisut kohdistuvat aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin -2,4 milj. euroa ja laskennallisiin verosaamisiin -0,4 milj. euroa. Vaikutus kauden 1-12/2020 velkoihin kohdistuu kertyneisiin voittovaroihin 1,6 milj. euroa, pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin -3,6 milj. euroa ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin -0,8 milj. euroa."

Konsernin rahavirtalaskelma (milj. euroa)	1-12/2021	1-12/2020	
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos	78,0	70,8	*
Oikaisut			
Poistot	66,8	64,6	
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	0,2	0,0	
Rahoitustuotot ja -kulut	10,1	10,0	
Tuloverot	19,6	17,7	*
Muut oikaisut	-2,3	0,9	*
Käyttöpääoman muutokset			
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys	-0,6	-2,8	
Vaihto-omaisuuden lisäys / vähennys	-36,7	-2,2	
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys	24,0	13,2	
Maksetut korot liiketoiminnasta	-9,3	-9,5	
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-0,9	-0,4	
Maksetut verot liiketoiminnasta	-22,1	-11,3	
Liiketoiminnan nettorahavirta	**126,8**	**151,1**	
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-21,6	-12,9	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	-0,2	0,0	
Myönnetyt lainat	0,0	-0,5	
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,5		
Investointien nettorahavirta	**-21,3**	**-13,3**	
Rahoituksen rahavirrat			
Omien osakkeiden hankkiminen		-2,2	
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-100,0		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	100,0		
Vuokrasopimusten takaisinmaksut	-52,3	-50,1	
Maksetut osingot	-50,0	-36,5	
Rahoituksen nettorahavirta	**-102,3**	**-88,8**	
Rahavarojen muutos	**3,2**	**48,9**	
Rahavarat tilikauden alussa	**78,1**	**29,1**	
Rahavarojen muutos	3,2	48,9	
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,0	0,0	
Rahavarat tilikauden lopussa	**81,3**	**78,1**	
Rahavarat yritysjärjestelyt	0,0	0,0	

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen ostohyvitteiden kirjauskäytännön korjauksen seurauksena. Oikaisun vaikutus kauden 1–12/2020 tulokseen on -0,4 milj. euroa, tuloveroihin -0,1 milj. euroa ja muihin oikaisuihin 0,5 milj. euroa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (milj. euro)

	Osake-pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Muunto-erot	Kertyneet voitto-varat	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	**0,1**	**109,9**	**-2,2**	**0,0**	**108,6**	**216,4**	**216,4**
Laaja tulos							
Tilikauden tulos					78,0	78,0	78,0
Muuntoerot				0,0		0,0	0,0
Muut laajan tuloksen erät yhteensä				**0,0**		**0,0**	**0,0**
Tilikauden laaja tulos yhteensä				**0,0**	**78,0**	**78,0**	**78,0**
Osingonjako					-50,0	-50,0	-50,0
Tilikauteen kohdistuva oikaisu					0,0	0,0	0,0
Omien osakkeiden luovutus			**0,2**		-0,2		
Johdon kannustinjärjestelmä					0,3	0,3	0,3
Oma pääoma 31.12.2021	**0,1**	**109,9**	**-2,0**	**0,0**	**136,7**	**244,7**	**244,7**

	Osake-pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Muunto-erot	Kertyneet voitto-varat	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä	
Oma pääoma 1.1.2020	**0,1**	**109,9**		**0,0**	**74,7**	**184,7**	**184,7**	
Aikaisempiin tilikausiin kohdistuva oikaisu					-2,2	-2,2	-2,2	*
Oikaistu oma pääoma 1.1.2020	**0,1**	**109,9**		**0,0**	**72,4**	**182,4**	**182,4**	
Laaja tulos								
Tilikauden tulos					70,8	70,8	70,8	*
Muuntoerot				0,0		0,0	0,0	
Muut laajan tuloksen erät yhteensä				**0,0**		**0,0**	**0,0**	
Tilikauden laaja tulos yhteensä				**0,0**	**70,8**	**70,8**	**70,8**	
Osingonjako					-36,5	-36,5	-36,5	
Tilikauteen kohdistuva oikaisu					1,6	1,6	1,6	**
Omien osakkeiden hankinta			**-2,2**			-2,2	-2,2	
Johdon kannustinjärjestelmä					0,2	0,2	0,2	
Oma pääoma 31.12.2020	**0,1**	**109,9**	**-2,2**	**0,0**	**108,6**	**216,4**	**216,4**	

Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä sekä IFRS 16 -vuokrasopimusten kirjausten oikaisuja.
* Ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä koskevat kauden 1–12/2020 oikaisut koostuvat aikaisempiin tilikausiin kohdistuvasta oikaisusta -2,2 milj. euroa sekä tilikauden tuloksen oikaisusta -0,4 milj. euroa.
** Tilikauteen 2020 kohdistuva oikaisu 1,6 milj. euroa muodostuu IFRS 16 -vuokrasopimusten kirjausten oikaisusta.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Milj. euroa	31.12.2021	31.12.2020	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	39,2	36,2	
Käyttöoikeusomaisuushyödykkeet	264,7	276,2	*
Yhteensä	**303,9**	**312,4**	

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. IFRS 16 - vuokrasopimuksia koskevat kauden 1–12/2020 varojen oikaisut kohdistuvat aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin -2,4 milj. euroa.

KOROLLISET VELAT

Milj. euroa	31.12.2021	31.12.2020	
Pitkäaikaiset korolliset velat			
Lainat rahoituslaitoksilta*	99,3		
Vuokrasopimusvelka	240,4	254,4	**
Yhteensä	**339,7**	**254,4**	
Lyhytaikaiset korolliset velat			
Lainat rahoituslaitoksilta*		99,7	
Vuokrasopimusvelka	55,9	52,3	**
Yhteensä	**55,9**	**152,0**	
Yhteensä	**395,6**	**406,4**	

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle.
** Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. IFRS 16 - vuokrasopimuksia koskevat kauden 1–12/2020 velkojen oikaisut kohdistuvat pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin -3,6 milj. euroa ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin -0,8 milj. euroa.

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVAT VARAT JA VELAT

Milj. euroa	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä 31.12.2021	Käypä arvo 31.12.2021	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä 31.12.2020	Käypä arvo 31.12.2020
Rahoitusvarat				
Johdannaiset (taso 2)	1,3	1,3	0,2	0,2
Rahoitusvelat				
Johdannaiset (taso 2)	0,2	0,2	1,1	1,1

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

Rahoituslaitoslainojen vakuudeksi ei ole annettu omaisuutta, mutta niihin liittyy kovenanttiehto. Kovenanttiehto määrittää vaadittavan nettovelka/käyttökate -suhdeluvun.

Ei purettavissa olevat vuokravastuut

Vuokravastuut koostuvat arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten sekä lyhytaikaisten vuokrasopimusten vähimmäisvastuista.

Milj. euroa	31.12.2021	31.12.2020
Alle vuoden kuluessa	8,9	8,7
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	21,0	22,0
Yli viiden vuoden kuluttua	2,5	4,0
Yhteensä	**32,3**	**34,6**

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	=	Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kasvu/kehitys lasketaan ottamalla huomioon niiden myymälöiden liikevaihdon kasvu, joita ei katsota uusiksi ja uudelleensijoitetuiksi myymälöiksi nettomääräisesti laskettuna. Tokmannin määritelmän mukaan uusiin ja uudelleensijoitettuihin myymälöihin kuuluvat: (i) uudet avatut myymälät; (ii) myymälöiden uudelleensijoittamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän ja kun valikoima laajenee tai supistuu merkittävästi; (iii) myymälöiden laajentamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän. Jos myymälä kuuluu johonkin näistä ryhmistä, sitä pidetään uutena tai uudelleensijoitettuna myymälänä avaamisvuotenaan ja sitä seuraavana kalenterivuotena. Nettomääräisesti laskettuna Tokmanni vähentää uusista ja uudelleensijoitetuista myymälöistä tilikaudella suljetut myymälät.
Asiakasmäärän muutos, %	=	Asiakasostotapahtumien lukumäärän kehitys
Myyntikate	=	Liikevaihto - Materiaalit ja palvelut
Vertailukelpoinen myyntikate	=	Myyntikate - Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset
Liiketoiminnan kulut	=	Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut + Liiketoiminnan muut kulut
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	=	Liiketoiminnan kulut - Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset
Käyttökate	=	Liikevoitto + Poistot
Vertailukelpoinen käyttökate	=	Käyttökate - Valuutta- ja sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - Valuutta- ja sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset
Nettorahoituskulut	=	Rahoitustuotot - Rahoituskulut
Nettovelat	=	Korolliset velat - Rahavarat
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate	=	$\frac{\text{Nettovelat}}{\text{Vertailukelpoinen käyttökate}}$
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - Laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + Korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma, raportointijakson alun ja lopun keskiarvo}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + Korko- ja muut rahoituskulut edelliseltä 12 kuukaudelta}}{\text{Sijoitettu pääoma, keskimäärin 12 kk}}$
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Oma pääoma, raportointijakson alun ja lopun keskiarvo}}$
Oman pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	=	$\frac{\text{Kauden tulos edelliseltä 12 kuukaudelta}}{\text{Oma pääoma, keskimäärin 12 kuukautta}}$
Henkilöstö kauden lopussa	=	Henkilöstön määrä kauden lopussa
Henkilöstö keskimäärin	=	Henkilöstön määrä keskimäärin kauden aikana
Omavaraisuus, %	=	$\frac{\text{Taseen oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - Saadut ennakot}}$

OSAKEKOHTAISTEN TIETOJEN LASKENTAKAAVAT

Laimentamaton osakekohtainen tulos	=	Nettotulos / Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana
Laimennettu osakekohtainen tulos	=	Nettotulos / Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana
Osakekohtainen oma pääoma	=	Oma pääoma / Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita
Osakekohtainen osinko	=	Tilikauden osingot / Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana
Osakekohtainen tulos	=	Nettotulos / Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita
Osinko tuloksesta, %	=	Osakekohtainen osinko / Osakekohtainen tulos
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	Osakekohtainen osinko / Kauden päätöskurssi
Hinta/voitto-suhde (P/E)	=	Kauden päätöskurssi / Osakekohtainen tulos
Kauden päätöskurssi	=	Kauden päätöspäivän osakekurssi
Kauden keskikurssi	=	Osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden kaupankäyntipainotetulla keskiarvolla
Osakkeiden vaihto	=	Osakkeiden kappalemääräinen vaihto kauden aikana
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä x kauden päätöskurssi
Osakkeiden lukumäärä	=	Osakkeiden lukumäärä kauden päätöspäivänä